

REVISTĂ FEMENINĂ

Anul IV.

Nr. 5—6.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CUPRINSUL :

Emma Theodorianu	— — — — —	Dr. Ilie Dăinnu
Focul simbolic dela Craiova	— — — — —	Prof. Dr. Titus Malai
Frații necunoscuți	— — — — —	Al. Lascarov-Moldovan
Profanarea Statuei mantuitorului	— — — — —	Dr. Ion Banea
Cântece de Heruvimi	— — — — —	V. Flueraș
Încreștinarea Românilor	— — — — —	Dr. E. Precup
Gânduri	— — — — —	A. G. Delafintinele
Iară noi credeam . . .	— — — — —	Prof. Cornel Andrea
Despre cei mici	— — — — —	M. Theodorian Carada
Sfântă Fecioară	— — — — —	Tilly Anca
Sexul debil	— — — — —	Dr. T. Potcaș
Pacea divină	— — — — —	Myriam
1 August 1835.	— — — — —	P. Teofil A. Bălibanu
Petre Dulfu	— — — — —	Dumitru Theodosiu
Viața, roman	— — — — —	Sabin G. Truția
Poporul meu . . .	— — — — —	Cornelius
Cronica		
Bibliografie	— — — — —	
Reviste	— — — — —	
Posta Redacției și Administrației		P. T. A. B.

2 ex.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA: ȘIMLEUL-SILVANIEI

Scopul Revistei :

Să apere femeia și liniștetul de imoralitatea ucigașe.

Să dea **nutremânt sufletesc curat**, trecut prin prisma purificătoare a moralei creștine.

Să sădească în inimile tinere „adevărate flori de crin“ și să le păzească intactă nevinovăția și curățenia lor sfântă nepătată.

Să readucă societatea românească la Isus, prin **presa și acțiunea creștină**.

Să apere **morală lui Hristos** — singura morală adevărată — și să lupte împotriva celor ce o vor ataca.

Patroana RevisteiS
F
Â
N
T
A
T
E
R
E
Z
A**Roagă-te pentru noi!**

„Flori de crin“ va vesti pretul tinerii deviza Țării noastre : „**Nihil sine Deo**“ și se va sili ca — amăsurat acestei Devize — să dea sfaturi creștinești pentru **mame**, ca ele să poată da o **bună educație** fiilor; îndrumări pentru **soții**, ca să fie „**îngerul păzitor**“ al familiei; și va fi o **călăuză dreaptă și sigură** fetelor cari, se vor avânta în mijlocul lumii pline de pericol.

„Flori de crin“

revistă feminină, literară-religioasă

Șimleul-Silvaniei.

COLABORATORII REVISTEI:

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Elena Dr. Aciu, Ion Agârbiceanu, Aurel Aldea, Dr. Ion Banea, Antoniu Bălibanu, Ioan Berinde, Dr. Irina Berinde, George Bota, Emil Bran, Dr. Nicolae Brînzeu, Vera Calangiu, M. Theodorian-Carada, Ion C. Cătuneanu, Pr. Toma Chiricuță, Dr. Simeon Chișiu, Prof. N. Comșa, Augustin Cosma, A. G. Delafîntînele, Petru Dulfu, Filotea Dumbrava, Dr. Gelu Egry, Nicolae Fântânariu, Dr. N. Flueaș, V. Flueaș, Prof. Iosif Frollo, Mia Frollo, Gala Galaction, P. Ion Gârleanu, Volumnia Dr. Gheție, Dr. Ioan Georgescu, Ovidiu Hulea, Alexandru Ionel, Al. Lascarov-Moldovanu, Dr. Emil Lobon'iu, Dr. Titus Malai, P. Teodor Mateiu, George Matieșanu, Dumitru Mărgineanu, P. Ireneu Merloz, Dr. Domenic Neculăeș, Prof. Dumitru Neda, Dr. Ioan Ossian, George Perneșiu, Vintilă Petrescu-Vrancea. Elena Pop Hossu Longin, Dr. Ioan Pop, Dr. Romul Pop, Dr. Valer Pop, Dr. Augustin Popa, Septimiu Popa, Olivia A. Poruțiu. Pr. Căp. Dr. Teodor Potcaș, Dr. Emil Precup, Livia Rebreanu-Hulea, George Rednic, Mihail Robu, Florica Sabadășiu, P. Dr. Coriolan Sabău, Valeriu Gr. Sima, Ioan Tătăran, P. Dr. Aloisie L. Tăutu, Sabin G. Truția, Ilie Vetișan, Sorica Vlădescu, Prof. Ioan Vultur.

Redactor :

P. Teofil A. Bălibanu

Colaborator intern :

Prof. Cornel Andrea

Administrator :

Cornelia Petrișin

REDAȚIONALE : În afară de colaboratorii numiți ai Revistei, vor putea serie toți, cari de dragul lui Iisus, al Bisericii și al Neamului, vor prea să pună o mică petriceică la Templul Spiritual, ce vrem să clădim, spre slava lui Dumnezeu, mântuirea sufletelor și binele Neamului Românesc. De aceea, încercările începătorilor nepretențioși vor fi tratate cu multă bunăvoință. Redacția își rezervă însă dreptul de a modifica — după trebuință — manuscrisele intratei Gele nepublicate, vor fi distruse. Sunt preferate articolele scurte (serise câte pe o pagină și nu cu rânduri înghesuite) și cari corespund „scopului“ revistei. În rândul colaboratorilor vor mai putea fi introduși numai aceia, pe cari Comitetul de Redacție — după colaborări efective — va afla de bine să i introducă fără a fi nevoie să se ceară aceasta.

Administrative : Abonament anual 120 lei (pentru studențime 100 pt. societăți și instituții 200).
Abonament de încurajare 300 lei.

Schimbările de adresă, rugăm să ni-se comunice imediat.

FLORI DE CRIN

REVISTA FEMENINA

NIHIL SINE DEO

REDACTOR RESPONSABIL :
P. TEOFIL A. BĂLIBANU

LĂUDAT SĂ FIE ISUS

EMMA THEODORIANU.

O mamă și o educatoare energică.

În săptămâna mare a Patimilor acestui an, precis în 24 Aprilie s'a stins, lin, ca o lumânare de ceară istovită, venerabila doamnă Emma Theodorian, sora lui Eugeniu Carada, intemeietorul Băncii Naționale, mama cunoscuților scriitori Mariu Theodorian-Carada fost senator, și Caton Theodorian, președintele societății autorilor dramatice din România. Implinise 95 ani de viață și de mult nu mai avea vreun rol deosebit în societate, dar cu dânsa se cobori în mormânt purtătoarea unei energii de rară calitate între femei, care în cursul vieții sale de aproape un secol a lucrat și a risipit energia sa imbelșugată în folosul multor așezăminte culturale, create de ea, care constituiau, în vremea aceea începuturile prime ale activității feminine în viața socială și culturală a neamului. Merită, cred, să cunoaștem mai de aproape firul acestei vieți, de activitate senină și increzătoare care s'a sfârșit deodată cu prăznuirea patimilor și morții Domnului Hristos, în care ea a crezut cu tot sufletul său luminat de lumina culturii, dar întărit și mângăiat numai de flacăra credinței.

Emma Theodorian s'a născut în Craiova, la 15 Februarie 1840, în același loc și în aceeași zi cu Titu Maiorescu, fiul lui Ion Maiorescu, alias Trif din Bucurdea grânoasă de lângă Blaj, sat în care și Eminescu a umblat în toamna anului 1866. Pe atunci

Ion Maiorescu era directorul colegiului din Craiova, și mama Emmei, și a lui Eugen Carada, povestea bucuroasă, cum după ce a auzit că D-na Maiorescu a dat naștere unui băiat, peste 2 ore a dat naștere și ea unei fetițe Emma. Copila aceasta născută într-o zi cu destin istoric, deși mai avea surori și frați, se împărtăși de o educație aleasă în casa părinților ei și în pensionatul condus de D-ra Cottet, care se transformă în „școala centrală” a Craiovei. Firesc lucru, deci, că grație figurei interesante prin trăsăturile ei și educației, deveni o domnișoară distinsă în societatea cea bună a Craiovei.

În anul 1864 ploii torențiale produc revărsarea

năpraznică a Dâmboviței și inundarea Bucureștilor pricinuind catastrofale pagube. Se formează un comitet de ajutorare a sinistraților în frunte cu D-na Maria C. A. Rosetti, soția cunoscutului scriitor și om politic. Se cere ajutorul tuturor doamnelor din țară. Pentru Craiova D-na Rosetti se adresează domnișoarelor surori Sultana și Emma Carada, cari primesc bucurătoare invitarea, aleargă din case în case, colectând ajutoare pantru nenorociții dela București. Astfel își începe activitatea socială, care-i servește de indemn și învăț pentru toată viața.

În 1867 Emma se căsătorește cu Ion Theodorian, directorul prefecturii de Gorj, care apoi în cărând e mutat din Târgul-Jiului la Craiova. Căsătoria ei binecuvântată de Dumnezeu cu 4 feciori nu durează mult. În 1880 Emma rămâne văduvă, cu 4 copii minoreni. Lovitura sorții e grea, dar sufletul ei de tărie bărbătească o suportă și cu încredere în Dumnezeu își vede datoria sa de mamă, a copiilor săi și a altora.

Un mare agricultor bogat din Craiova, C. Dima Popovici, lăsase primăriei de acolo întreaga lui avere pentru creșterea fetelor sârmane „de bun neam născute”, cum spune în testamentul său. Primăria încredință doamnei Emma realizarea acestei fundațiuni. Ea organizează, în 1869 și conduse în curs de 20 ani

școala aceasta cu internat, care în șapte ani face educația culturală și gospodărească a fetelor. Rând pe rând fete din familii alese, Toplicescu, Andronescu, Cernătescu, Seulescu, Vercescu, Gârleșteanu etc. ies din această primă școală de menaj a Olteniei și a României întregi.

Războiul independenței, 1877—78, care a pus în mișcare pentru opera crucei roșii și pe Români cei din Ardeal, nu putea să lase indiferente oltencele, în deosebi pe energica directoare a școlii C. D. Popovici. Ea face parte din comitetul de Doamne ce conduc Spitalul Independenței din Craiova, cu Elena Cornetti, Cecilia Căncea, Ana Constant, Alexandrina

Emma Theodorian

în 1873. cu cei doi fii ai săi: Marin (de 4½ ani) și Caton (2 ani și 2 luni).

Periețeanu și altele.

În Memoriile Regelui Carol I se spune, că la 1877 se făcu o serbare în Craiova la grădina Bibescu — parcul de acum — la care asistă și Domnitorul și Doamna, Carmen Sylva. Cu acest prilej d-na Emma face colectă pentru răniți asistată de P. Sf. Episcop Athanasie al Râmnicului, care pe atunci își avea reședința în Craiova, în Palatul Bibescu.

Mai apoi, stabilindu-se pacea, cu avânturile progresului de după războiul epocal, o preocupă alte acțiuni sociale. La inițiativa primarului N. P. Romanescu se înființează o societate a cantinelor școlare. Ca prezidentă, D-na Emma Theodorian, — ne mai fiind acum directoarea școlii de menaj, conduce, împreună cu soția primarului Romanescu, cantinele. Când se schimbă regimul, cei dela primărie vreau să desființeze instituția, dovedită atât de utilă pentru școlari, și le taie toate subvențiile. Atunci intervine energia prezidentei, și cu ajutorul doamnelor din comitet, face ce face și susține cantinele mergând zilnic să supravegheze personal mersul lor.

Când, după trei ani, se schimbă din nou stăpânirea, face rost de câteva sute de mii de lei, printr'o loterie publică și cu acest fond pune cantinele la adăpost de răutatea politicianistă.

Mihail Străjan, cunoscutul profesor, ca bibliotecar al colegiului Carol I, dorind a avea o bibliotecă cât mai înzestrată, o pune sub patronajul D-nelor Theodorian și a Adelinei Oltean mama Generalului Marcel Oltean, ardeleană de obârșie. Ele organizează concerte în beneficiul bibliotecii, îi câștigă subvenții, și în 1885, Biblioteca dorită își reia activitatea, având fondurile necesare.

Pentru înzestrarea Crucii Roșii, la Craiova, încă desvoltă o rodnică activitate, organizând baluri în favorul acestui așezământ; cheamă societatea craiovană să contribuie, și — har Domnului — reușește. În 1916, când România intră în războiul mondial, deși avea 76 ani, dânsa apare, cu crucea roșie la braț în spitalul dela Sinaia, să-și ofere serviciile. Se găsea în Sinaia pe atunci împreună cu fiul său Ioan, care era suferind, fiu care a întrecut-o în calea spre veșnicie, deplâns de duioasa sa mamă.

Între toate împrejurările era femeia devotată binelui obștesc, și preocupărilor spirituale. Cititul și scrisul erau în deprinderile sale zilnice. O precursoră a feminismului activ și practic în România. O profesoară și educatoare a fetelor și o mamă devotată familiei sale. De aceea nu e mirare, că în 1883, în foaia de propagandă, „Romenia”, ce apărea la Roma, în italienește, sub îngrijirea viceconsulului Const. Mitilineu, era arătată printre puținele femei ce se devotau operelor de cultură și asistență socială, alături de Eufrosina Homoriceanu, Elena Elechtenmacher și Maria P. Chițiu. Era ultima dintre femeile distinse cu crucea Elisabeta, decorație dată de regele Carol I doamnelor, care s'au devotat răniților în războiul din 1877—78.

Însăși viața ei lungă, de 95 ani, arată cât de înțelepțește a trăit, împărțindu-și timpul activității publice și familiare, preocupărilor sociale și spirituale. De aceea, trecerea ei la cele veșnice a fost remarcată de ziarele din capitală ca un eveniment, consacrandu-i coloane de amintire. Într'un necrolog Horia Furtună evocă momentul cum a cunoscut-o în casa fiului ei, Caton. „Pe verandă — zice — D-na Emma Theodorian, despre care auzisem, că e o femeie de vastă

cultură, citea. În jurul ei Biblia, manuale de botanică, cărți de istorie și literatură”.

Și cum fiul se plângea de casa sa, că e prea mică, mamă-sa îl mângâia cu o vorbă alui Socrate, care și el avea o casă mică, și la asemenea reflexii răspunde: „Casa aceasta așa mică cum e, e prea mare dacă ar fi să intre în ea numai adevărații prieteni”.

Pare a fi fost sublinierea unui adevăr verificat de o lungă viață, pe care îl experiem cu toții, în lumea ce trăim. Cu atât mai bine ne cade dacă întâmpinăm în viață câte un suflet ales, cum a fost Emma Theodorian, care trecând la eternitate, lasă în urma sa un Tip de urmat al vieții pentru toate femeile române. tipul vieții active, rodnice, dăruindu-și activitatea și familiei sale celei restrânse, și familiei mari a neamului, a bisericeii, a umanității.

Incheiu cu o scenă mișcătoare... Răposata, din dragostea ce o avea pentru copii, când ieșia în stradă să se plimbe, proptind într'un toiag bătrânețele sale, totdeauna avea un sac de bomboane. Toți copiii ce-i întâlneau, în cartier, erau dăruiți cu dărnicie de mamă... Acum, când s'a lătit vestea morții ei, toți mititeii veniră cu brațele încărcate de flori, și sicriul scumpei mame era acoperit de aceste prinosuri înflorite ale cetelilor de copii... Iar când carul mortuar a pornit spre cimitir, — era un automobil — zeci de copii au alergat după el stropind cu lacrimi nevinovate calea spre mormânt a Emmei Theodorian.

Dr. Ilie Dăinnu.

FOCUL SIMBOLIC dela CRAIOVA

Studente și studenți creștini, suflete din sufletul neamului nostru, adunați la Craiova în congresul 17—19. IV. a. c., țin să officieze un ceremonial neobicinuit: Ard în public unele ciurperci otrăvite ale scrisului cotidian și periodic.

Citim: „Se procedează simbolic la înfierarea concretă (a trădării). Se ard pe scenă foile „Cruciada românismului”, „Acțiunea studentescă”, „Cioclii”, și ziarul „Dimineața”, pe care congresul le califică de oficine ale tuturor trădătorilor de neam”.

Ne închipuim elanul de însuflețire colectivă ce se desprinde din miile de piepturi viguroase ale asistenței părtașă la acest sacrificiu de avertisment. E oferit pentru afirmarea unei demnități.

Victimele?... Scrisul unor dușmani declarați ai sufletului românesc, litera tipărită a anarhiei morale, meschinele unelte ale internaționalei destrăbălate și, cozi de topor ale trădării.

Că Sărindarul aparține categoriei prime, o știm. Conștiința unui neam întreg se ridică azi împotriva acestui front al distrugerii, al imoralității, al minciunii, al spionajului în solda străinătății și al obrăzniciei potentată la culmi revoltătoare. Cutia Pandorei, cu boalele tuturor molipsirilor morale, trebuie arsă, în accente delirante de jubileu românesc... Râde de veselie un tată, neamul nostru, care își vede descătușat și readus la viață, tinerețel drag pe care voia să-l otrăvescă păgâna insurecție iudeo-masonică a destrăbălării... „Mort a fost și a înviat, pierdut a fost și s'a aflat”.

Aceștia — intenționat ori nu — mai subsapă temelii morală a Statului: Biserica, deși este știut că, numai o morală adevărată, cum este morală creștină,

ne garantează trăinicia acestui Neam viguros — până azi.

Morala creștină însă, se va realiza în viața publică, numai dacă la temelul vieții de stat va obține respectul integral, ca instituție fundamentală, biserica națională.

A nu se uita că biserica noastră creștină, în numele puterii ce i-s'a dat de Dumnezeu, știe să ierte individului greșit, precum a iertat unui Augustin-africanul înflăcărat, dacă vede intenția nobilă de îndreptare, privirile ridicate la ceriu și gândul sincer de propășire morală. Rigorismul dublat de ipocrizie nu a fost cultivat niciodată de Biserica adevărată a milostivului Cristos.

Trecem la un gest frumos al congresului, armonice legat de arderea simbolică.

Studentele și studenții sunt invitați de autoritățile craiovene la serate dansante. „Au refuzat însă să participe, arătând că, fiind în postul mare al Paștilor, nu se cuvine să folosească asemenea distracții”. Ce atitudine de noblete, ce nădejdi de seriozitate viitoare. Bravo tineret universitar! Creștinismul nu e etichetare goală, ci practică și faptă. Credința fără fapte înseamnă moarte.

De încheiere mai zicem ceva.

S'ar fi complectat minunat tabloul desbaterilor congresuale ținute pe o linie de înalt prestigiu intelectual și românesc, dacă am fi auzit și o propunere, ca pe viitor, Duminecele și sărbătorile legate, studențimea în corpore să-și facă apariția la sfânta Liturghie. Ce admirabilă demonstrație, ce desfășurare de forță spirituală, sub steagurile deapururi triumfătoare ale blândului Isus, „călea, adevărul și viața”, care ne-a dat misterul biruinței prin indemnul: „Nu vă temeți, eu am biruit lumea”, și prin categoricul consemn al eroismului: „Dacă Dumnezeu e cu noi, cine va fi împotriva noastră?”

Intr'o mișcare de congres creștin ar fi atât de binevenit gândul ca, de sf. Paști, fiecare studentă și student creștin să-și țină de datorie a-și pleca genunchiul cu smerenie sub patrafirul sf. mărturisiri și a se cumineca demn cu Trupul și Sângele lui Isus Cristos, pentru că inima lor să se contopească mistic cu Dumnezeu, ca doi picuri de ceară topită, imprumutând din acest ceresc contact forțe noi, triumfătoare.

Și încă una.

Să mai fi auzit și o studentă conferențind — căci știu că avem talente strălucitoare — despre suprema mândrie a femeii, chemarea să inchiege nucleul familiar — celula de viață a oricărei națiuni —, prin binecuvântarea cerească din sacramentul căsătoriei după legea creștină, pentru a da neamului nostru armata de mâine. Un glas delicios de condamnare a flirtului, a fardului, a frivolului, a crimei prin avort direct — de oricine ar fi să fie legiferat.

Dar, să nădăjduim pentru la anul.

Deocamdată tresărim de bucurie, Bucuria primăverii spirituale care începe, în numele eternei biruințe: Cristos a înviat.

Prof. Titus Malai.

FRAȚII NECUNOSCUȚI.

Mergeam cu trenul spre un loc depărtat — iar duhul meu era tulburat din pricină că un prieten îmi dăduse prilej de desamăgire.

Cugetul meu nu-și putea găsi un loc adăpostit, unde să se așeze mulțumit.

Mă cercetam, să aflu pricinile, — și nu vedeam că eu însumi eram vinovat de aceasta, pentru că nu voisem să ascult de sfatul Stăpânului, când zicea: „Razâmă-te pe mine — și nu vei fi înșelat”.

Oricum, dezamăgirea rănise sufletul meu, iar prietenia oamenilor mi se înfățișa vrăjmasă.

Am zis atunci: „Doamne, fă tu ce vrei cu mine...” — și, ostenit, am căzut în neștirea somnului.

În miez de noapte, mă treziiu în gara depărtată, în care nu mă aștepta nimeni.

Și totuși mă aștepta cineva.

Căutând să mă îndrumez spre ieșire, văd înaintea mea doi oameni, un băetan și o femeie, care cercetau fețele călătorilor cu mare băgare de seamă, ca pentru a afla pe cineva, pe care-l așteptau cu nerăbdare.

Când dădură cu ochii de mine, tresăriră, ca și cum ar fi aflat pe cel căutat de dragostea lor.

— Veniră cu mâinile întinse spre mine, spunându-mi numele. Zâmbeau cu mare dulceță spre sufletul meu. La rândul-mi, tresării... Știam acum cine sunt, cu toate că nu-i văzusem niciodată în pământea viață. Erau robii ai aceluiaș dulce Stăpân.

— „Dumneata ești, frate, — nu așa?”

Simpla, le-am răspuns, strângându-le mâna:

— Da, eu sunt, frații mei... — și dintr'odată, duhul meu i-a iubit fără umbră...

— „Am aflat că vii — și iată, am venit înaintea Dumitale... Cât ne pare de bine că te cunoaștem acum și în trup!...”

— „Și mie, iubiții mei frați în Domnul nostru...”

Și am mers pe jos, în miezul de noapte furnicat de aurul stelelor pe mângăiat de blajina răcoare a verei...

Erau doi: el, un băetan, în picioarele goale, îmbrăcat simplu, cu ochii mereu prinși în zâmbet — și vorbind drept:

*— „Eu îs de **ici**, din satul..., am venit pe jos... Am plecat asară — și iaca, am ajuns...”*

— Si acuma te întorci?”

— „Da: iaca, am fânarul cu mine... Mărg acasă — și mâine vin la adunare, unde ai să grăești dumnia-ta...”

Am simțit în suflet o grea dojană...

Iar femeea, era o servitoare, umil îmbrăbată, cu chip smerit, lipsit de frumuseță, dar având în toată înfățișarea ei o lumina și un zâmbet, care întreceau toate frumusețile cele ale trupului.

Zicea și ea:

— „Iaca, am închis pe dinafară pe stăpânii mei — și am venit să te văd și eu... Ce mare dorință aveam să te cunosc pe domnia-ta!...”

*Peste sufletul meu, s'a rostogolit atunci, arsura unei dojene cumplite — și mi-am zis: „Cu ce, oare, merit eu **asemenea** dragoste? Eu, îndoelnicul și tulburatul? Eu, donegritorul prieteniei? Eu, neîncredătorul?”*

Am luat atunci pe unul de-a dreapta mea și pe celălalt de-a stânga — și am mers așa, în plăcută tovarășie, lăsând să ne ducă Stăpânul unde va vrea și să ne pună pe buze, cuvintele Lui...

In noaptea aceia binecuvântată, s'a adăogat înțeleapta piatră de temelie înțelegerii mele asupra prieteniei, când aveam de-a dreapta mea pe un flăcău în picioarele goale, iar de-a stânga pe-o servitoare...

Da, — dar deasupra era Domnul, care ne picura în suflet mierea nevăzută, dar fără moarte, a dragostei Lui...

Al. Lascarov-Moldovanu

Profanarea statuei Mântuitorului.

Trăim vieța zilnică într'o atmosferă de atâta molatecă renunțare și blazare, încât nici o faptă, ori cât de țipătoare ar fi — prin ticăloșia, gravitatea, sau importanța ei — nu ne mai trezește simțurile dormitânde.

Trăim într'un fel de moarte colectivă a virtuților, când vieța și sănătoasele ei principii, capabile de reacțiune, de luptă și îndreptare, s'au despărțit de agonizant, — masă de putreziciune și păcat.

Intr'o astfel de stare, desigur că trec multe fapte, asupra cărora atențiunea noastră ar trebui să se oprească mai mult, ele fiind adânc vorbitoare, pentru această stare de lucruri.

Un caz de acesta s'a întâmplat la Brașov. — După relatarea ziarului *Universul*, o statuie a Mântuitorului din lirida Bisericii Sf. Anton a fost profanată cu „vopsea roșie, cu care a fost mânjită fața și trupul lui Cristos”. După cercetările poliției a fost descoperit patronul atelierului, de unde s'a luat vopseaua, un individ cu îndelungată activitate comunistă, Martin Köppl, și arestat. El a negat orice amestec. „D. primprocuror Radu Pașcu, neputând califica fapta decât contravenție, a fost nevoit să-l pună în libertate”.

Va să zică un comunist, luptător împotriva religiei și a ordinii legale din România, mergând cu îndrăzneala până în a-și bate joc de statuia Mântuitorului nostru, este pus în libertate, fapta lui neputând fi calificată, decât contravenție.

Așa cum un bețiv ar tulbura noaptea liniștea

cetățenilor, sau ar greși cineva, care nu și-a vizat un carnet oarecare la termen.

Batjocorirea Statuei lui Isus Hristos de către un comunist, în țara noastră creștină, este un simplu fapt divers. Ce mult oglindește acest exemplu masonic, care s'a instăpănit la noi, spiritul distrugător de religie creștină și manifestare națională. Spiritul Satanic!

În țara aceasta, unde sunt legi pentru apărarea bunurilor, pentru protecția diferiților potențați, pentru acoperirea ticăloșilor, pentru apărarea și protecția animalelor; unde soldatul român apără cu arma hru-bele masonice, unde orașele se înconjoară cu sârmă, mare judaico, unde Sâmbăta stau prăvăliile închise, pentru a fi deschise Dumineca, și de unde s'a încercat a se exporta pământ pentru Palestina... Mântuitorul nostru n'are nici o apărare.

Ce-ar fi fost dacă se atingea cineva de Statuia vre'unui om politic oarecare? Atunci toate legile de apărare a statului, cădeau pe capul respectivului.

Pentru Isus Hristos... o contravenție. Revolta noastră în fața unor asemenea blasfemii, ne îndeamnă să amintim făuritorilor și mânuitorilor de legi omenesti, că Fiul lui Dumnezeu, Creatorului lumii, este pe de asupra legilor noastre. *El este Legea care guvernează lumea!* Este Adevărul și Vieța.

Oricine își bate joc de chipul lui Sfânt, păcătuiește față de Dumnezeu.

Și fapta aceasta este un păcat strigător la cer, nu o contravenție.

*

Dincolo de Nistru, din Biserici s'au făcut grajduri, localuri de vamă, sau cinematografe. — În locul Statuei Mântuitorului s'a ridicat monument trădării lui Iuda. Acolo împărătește însă Diavolul!

Noi suntem un neam creștin. Credem în Dumnezeu, și Stema țării noastre poartă înscricțiunea poruncitoare: *Nimic fără Dumnezeu!* Cei care cu gând premeditat își bat joc de credințele noastre și de chipul Mântuitorului neamului omenesc, nu fac o simplă contravenție, ci o crimă față de Dumnezeu. Și pe pământul românesc nu trebuie să îngăduim cu atâta ușurință asemenea fărădelegi

Ion Banea.

Cântece de Heruvimi.

*Doamne, primește-mă să Te urmez
pe drumul crucii, greu și 'nsângerat,
Tu singurul ce ierși orice păcat;
la mila Ta, Stăpâne, apelez.*

*De dragul Tău, pierzării nu m'am dat,
din suferință mi-am făcut un crez
și încă rabd... dar, Tu Isuse, vezi...
putere dă-mi și gând creștin, curat.*

*Pe drumul crucii, eu Te însoțesc,
alături de Tine biciuit,
plângând amar păcatul strămoșesc.*

*În gândul meu lumină s'a ivit;
în lume plec, s-o propovăduiesc,
lumina să rodească, înmiit..*

SONETE.

II.

*Incunjurată 'n dorice coloane,
cetatea zace ca 'n mormânt de piatră;
pe-un stâlp stă-o cucuvea pietrificată,
de mii de ani... poate de milioane...*

*În gândul meu, începe să se sbată
o 'nchipuire: splendide saloane,
scări de marmor albă și balcoane,
îmi amintesc cetatea idolatră...*

*Preot păgân, pictat pe o ruină
cu brațele întinse, semn de cruce,
spre a cetății mândră mesalină...*

*Alături, un rob, ce greu se duce;
se duce, ca pe veci să nu mai vină,
dar, par'că nu știe 'ncotro s'apuce...*

III.

*Florile ce mi le-ai dat aseară,
le-am așezat într'o frumoasă glastră,
pe care-am pus-o 'n colț lângă fereastră,
ca mai frumoase ele să-mi apară...*

*Eu m'am gândit atunci la casa noastră,
când nu știam încă ce-i viaț'amară
și când mereu, mă tot urcai pe-o scară,
crezând c-o să ating bolta albastră...*

*Și timpul trece repede ca vântul;
îmi pare un minut numai de-atunci...
dar... prea departe am sburat cu gândul.*

*Florile ce mi le-ai dat, din lunci
le-ai adunat?... te rog, nu-ți da cuvântul,
căci doar acum nu mai suntem*

[prunci...]

V. Flueraș.

INCREȘTINAREA ROMÂNILOR.

Deodată cu limba latină, coloniștii au adus în Dacia și sămânța creștină, care a prins rădăcini puternice în noua provincie romană, așa că tot timpul de atunci și până azi, ideea de creștin a rămas străns legată de cea de român. Românul s'a născut creștin.¹⁾

Fiind creștini, ei se considerau frați cu popoarele găsite în Dacia și rugându-se lui Dumnezeu în limba latină, s'au înfrățit cu acestea și în limbă, în așa măsură, încât ea s'a păstrat până azi, în cea mai unitară formă.

Românii au primit creștinismul în formă latină, dela Romani, nu mai târziu. Dovadă sunt: inscripțiile creștine, săpăturile, mărturiile scriitorilor bisericești și numeroasele cuvinte latine, ce avem în limbă din domeniul vieții creștine (Dumnezeu, biserică, păgân, cruce, mormânt etc.)

Legătura noastră cu biserica Romei a contribuit mult la consolidarea și întărirea românismului și la susținerea vieții latine în Dacia, și în timpul năvălirii popoarelor barbare. În acest timp Românii găsesc un puternic sprijin pentru păstrarea naționalității lor, în Legea Domnului, predicată în limba romană și cultivată în ritul latin.

Dacă nu ar fi existat această legătură sufletească religioasă cu Roma, în această epocă de formațiune și închegare a poporului și a limbii române, cine știe ce s'ar fi ales din latinitatea limbii și din existența noastră ca popor român.²⁾

În primele 7 secole, biserica creștină era așa de statornică în latinitate, încât chiar și Slavii, înainte de încreștinarea Bulgarilor, au primit primele elemente creștine în forma latină, după cum arată câteva cuvinte creștine de origine latină din limba lor.³⁾

Increștinarea Bulgarilor a schimbat soarta bisericii române.

Românii ajungând în atârnașe politică de statul bulgar, a urmat și atârnașe lor bisericească și introducerea în biserică a limbii slavone, în locul celei latine dela început.

Prin aceasta, Românii din Dacia, au fost despărțiți de lumea latină și înglobați pentru mult timp în cercul de influență slavă.

Biserica, care timp de 7 secole ne-a apărat latinitatea și ne-a întărit neamul și firea românească, prin propagarea sfintei Evanghelii în limba strămoșnască, cea latină, slavizându-se, s'a învălit în haină străină, care amenința însăși existența neamului românesc.

De aci înainte urmează rând pe rând diferite înrăuriri, venite din afară, dela bogomili, dela husiți, luterani calvini și dela catolici, cari toți au contribuit la formarea sufletului și caracterului poporului român, așa cum îl cunoaștem astăzi.

Datoria noastră este să pătrundem serios, nu superficial, și cu mult simț obiectiv în trecutul nostru bisericesc, ca să înțelegem prezentul și să prevedem viitorul mai bun, la care avem dreptul să aspirăm, ca buni români și avem datoria să-l pregătim, ca buni creștini.

Dr. E Precup,
dir. de liceu.

1) Onciul: Din istoria României. C. Cernăianu: Biserica și Românismul. 2) Onciul o. c. 3) Onciul o. c.

GÂNDURI.

*Dă-mi mâna, suflate, dă-mi mâna,
Să smulgem blestemul din noi,
Să nu-și mai rupă viața, lâna,
Pe drumuri pline de noroi.*

*Uu vis am fost și vis rămânem
De nu ne-om da nădejdi mâna;
Durerile să nu le ținem.
Ci să le ardem ca pe-o rană.*

*Privește! Cerurile ard
Și îngerii is pompieri;
Adoarme noaptea lângă gard,
Ca visurile noastre, eri.*

*Ascultă! Carnea noastră plânge,
Trudită, tristă și bolnavă;
Păcatul lângă el ne strânge,
Cu brațe pline de otravă.*

*Hai, suflate, să tragem brazdă
Pe toate drumurile noastre,
Să nu mai fim durerii gazdă,
Ci numai zărilor albastre.*

*Să ne scaldăm în ape clare
Când cerul stelele-și revarsă,
Cântând la margini de hotare,
Pe bucuria noastră arsă.*

A. G. Delafintinele.

„Iară noi credeam, că pentru vina sa este el întru dureri“.

Celea ce n'am răpit,
atunci am plătit.
Ps. 68. st. 6.

Câtă opintire și cât zgomot, până să aducă judecătorii omenești o sentință. Ori o aduc uneori enervați, mănioși, precipitați, prea repede. Și foarte rar nimeresc dreptatea.

Mai adeseori judecă strâmb. Decăteori scapă cel vinovat și suferă cel nevinovat!

Psalmistul David, se pare că, a cunoscut multe cazuri de acestea. A suferit însuși de judecățile nedrepte ale oamenilor.

A vărsat lacrimi, n'a mai putut nici mânca, a rămas izolat, s-a văzut batjocorit de cei răi, persecutat și devenit obiect de ocară și de răs.

Cât o fi suferit profetul în felul acesta, nu știm. Știm însă cât a suferit și cât a răbdat Mântuitorul Isus, Mesia, fără nici o vină și știm că David, în situația asta îl reprezenta pe viitorul Mesia, ba chiar acesta vorbira prin gura lui David: „Asupra mea toate gândurile lor spre rău“. — „Se vor ascunde, călcâiul meu îl vor păzi: pentru că au așteptat sufletul meu“. — „Mulți sunt cei ce mă prigonesc și mă asupresc“. — „Pus-au mie păcătoșii cursă“. — „Pânea mea ca cenușa am mâncat-o“. — „Puțin au lipsit de n-au ridicat sufletul meu“. — „În contra mea clevetiau cei ce ședeau în porți“. — „Înmulțitu-s'au mai mult decât perii capului meu cei ce mă urăsc“ — „Și au dat spre mâncarea

mea fiere, și în setea mea m'au adăpat cu oțet". ș. a. Fără vină L-au prigonit, L-au înhățat, L-au judecat și „cu cei fărădelege L-au socotit“; L-au pedepsit ca pe un hulitor de Dumnezeu. Au dovedit chiar, că „nu ține legea Sâmbetei“, că „pe sine Fiul lui Dumnezeu s-a făcut“.

L-au încărcat de batjocuri, de lovituri, L-au încununat cu spini, L-au pălmuțit, L-au scuipat, i-au pus pe umeri cruce grea și L-au executat, pironindu-L pe cruce. Măcar că au adus și mărturii, cari au mărturisit împotriva Lui, El n'avea nici o vină. „Celeace n'a răpit, atunci a plătit“: n-a avut nici o vină, totuși a trebuit să ispășască mult-mult. Și chiar denunțătorii Lui erau cei vinovați...

El însă n'a acuzat pe nimeni, El s-a rugat pentru ucigașii săi... Intr'adevăr înspăimântătoare ființă este omul: Fiul lui Dumnezeu se face om, sfințenia și nevinovăția însăși se întrupează, pentru luminarea și salvarea omului. Și omul se repede la El, îl înhață, îl ridică pe Cruce și-l ridică viața... Cât de nedrept, cât de anapoda este omul! Nu dupăcum cere dreptatea și adevărul judecă, ci chiar întors.

Mai ales azi. Și mai ales în România noastră. Cei buni, cei conștiincioși sunt îmbrânciți la oparte; trebuie să stea cârciți, retrași, tăcuți în ungher, ca cei fărădelege, cei fără conștiință, imoralși lacomi să ducă „hangăul“, să porunciască, să conducă, să dispună, să se îmbogățească, să se lăfăiască, ba să chiar pedepsească, să arunce „în beciu“ pe cei modești, dar drepți și cinstiți. Legile sunt adesea numai niște țesături de paianjen, pe care „bungoii“ cei mari le sparg, ignorându-le“. Astfel cei buni descurajază și cei răi tot mai mult se umflă în pene, spre marea pagubă a omenirii și spre înăbușirea cinstei și a sfințeniei și a dreptății.

Dar nu va fi tot așa. Ci „mare e Domnul și făcător de minuni“. Și „Dumnezeu spre ajutorul celor curați la inimă va lua aminte“ și ca „să ajute (lor) va grăbi“. — Și „vor fi întorși înapoi și se vor rușina cei ce voiesc (celor buni) rele“. — „Și va învia Dumnezeu și se vor risipi vrăjmașii Lui“. — „Pe cum se stinge fumul se vor stinge, pe cum se topește ceara de fața focului“...

Hristos a înviat: Cel batjocorit, bătut, legat, judecat, pedepsit, executat, înmormântat și chiar sigilat în mormânt și străjuțit. A frânt puterea celor nedrepti. Aceasta este garanța, că nedreptatea, reavoința și ticăloșia poate să ajungă oarecari succese. Dar definitiv nu va învinge niciodată.

Cornel Andrea.

DESPRE CEI MICI.

(Urmare)

În 1916 aveam alta mai puțin de neam, pe care o lăsam vara acasă în București. Venind noi pe acasă, așa s'a bucurat, și când a văzut că plecăm, s'a suțit pe bagaje, miorând să o luăm și pe ea cu noi. Am luat-o dar la Nămăești, unde au ucis-o bombe!

Fetița a scăpat, că în seara, când am fugit în grabă, ea era la Câmpulung cu mătușe-mea, care a dus-o în brațe până la București. Din Pitești cu Cesărica Piteșteanul, cum i-am zis. O poveste și cu asta. Cu doi ani înainte, nevasta găsește la poartă aruncați înfășurați într'o gazetă, trei cățeluși roșii, tot așa de mici, cași Bob de alta dată. I-a luat nu

mai decât, și cu biberonul i-a crescut pe căteși trei. Doi i-a dăruit. Fetița, de care se atășase mătușe-mea am păstrat-o. Ea și Cesărica cu mătușe-mea dormeau, pe genunchii ei stau toată ziua și din patul ei nu au plecat, decât în clipa, când și-a dat sufletul. Amândoi — atunci — au sărit pe fotoliu, în care căzusem, și nu voiau să plece din brațele mele. Se uitau întrebător, când în pat, unde dormea somnul cel vecinic stăpâna lor, când în ochii mei.

Când am venit dela parastas, am găsit pe Fetița în grădină. Am chemat-o lângă mine pe bancă, și i-am zis: Fetița, unde e muma? Și numai că văd pe Fetița că și vără botul în mine, de și freacă nasul de postul pantalonului. I-am ridicat capul, să văd ce o doare. Și ce să vezi? Li curgea lacrimi șiroae din amândoi ochii.

Plângea singură, căci Cesărică fusese ucis câteva săptămâni înaintea, de tramvai și-l îngropase în grădină sub o bucată de marmoră; acum piatra acea acoperă și mormântul ei, căci s'a dus și ea bătrână și bolnavă în 1927.

Ne-a rămas dela ea, un alt Cesărică, Cesărescul, tot atât de desptepț și dacă se poate și mai iubitor. Dragostea lui eram noi, nevasta-mea și cu mine. Când ea era sănătoasă, stă cu mine în birou, până ce mă culcam; dar când era bolnavă, nu se despărțea de patul ei. Trebuia meșteșug mare, ca să se apropie medicul de stăpână-sa. Când plecam și-l lăsam acasă, nu mânca două trei zile nimica. Simțea dinainte că plecăm, se uita la noi și începea să plângă. Și uite, că plecăm descurto. Văzând bagajele gătate de plecare, s'au arătat lacrimi și a început să plângă. Căci plângea și râdea ca un om, întocmai ca și masa. L'a ucis în lipsa noastră, o femeie fără suflet.

Leul, nu plângea. Nu era numai înfiorător ca un leu, dar avea și inima de leu. Acest câine ciobănesc, găsit în paola dealului Patriarhiei, zece ani și mai bine mi-a păzit casa de băgase în sperieți orașul întreg.

Când au intrat Nemții, din pricină că uniforma lor aducea cu licheana șoferilor mei, se vede că-i luă la început de șoferi, că nu se da la ei. Dar a fost destul să sară într'o noapte doi peste gard, să-mi fure găștele, ca să nu-i mai vadă în ochi. Să-i rupă nu altceva! Cum îi simțea, alerga la grilaj și cu lătrături îi ducea până ce treceau de casă. Unii se încercau să-l calmeze, chemându-l pe nume, alții căutau să-l omoare, dau să împungă cu baioneta. Răsboiul dintre Leu și Nemții n'a încetat, decât prin plecarea lor.

Credincioși, ca și câinii au fost țigani. Robii boerimeii fuseseră desrobiți de Stirbey, dar legați de curțile în care slujiseră câteva generațiuni de a rândul, își slugăreau pe vechii lor stăpâni. Curțile Craiovei erau în copilăria mea pline de servitori oacheși, și cu picioarele goale. În haine sdrănțuite țigani aceia erau încântați că pot, încă sluji pe stăpânii lor, pe ce nu ceruge pe apă simbric. Știu, cari se mulțumeu cu un galben pe lună (unsprezece Lei șaptezeci și cinci bani), și am auzit de unii, că și uitau să plătească galbenul acesta, fără ca țigani să se plângă cuiva. Iancu Gănescu sărăcit cu desăvârșire, era ținut cu masă și casă de foști lui robi. Și la fel Mihalache Caragic.

Pe bunica o slugeau, când eram eu copil Mama Chița, mama Mitrana și Neață. Mama Chița a murit curând de focul lui Ghiță, fiul ei, ce înfundase Văcăreștii, Deștept și îndemnatic îl duce unchiu la București, ca fecior, dar nu l-a putut ține, că era hoț mare: într'o zi a constatat, că-i vânduse toate cărțile

dintr'o odaie. I-a dat drumul. El a continuat operațiile la alții, până ce i s'a înfundat. Mă-sa dacă a aflat c'a intrat în pușcărie unicul ei copil, i s'a tăiat inima și a murit, rugând pe mătușe-mea, care o îngrijea să-i promită, că-i sădește o salcie la mormânt, „ca să aibă parte de umbră și de verdeață pe lumea cealaltă...“ Mama Mitrana a trăit mult de tot. A murit coclită de bătrână ce ajunsese, o babă mărunțică fără pic de dinte în gură, dar cu privirea dulce și blândă, de înțelegeai că fusese o frumuseță în zilele ei. Aveau un cârd de fete lăutăreșe și bărbierese toate, și toate frumoase. Mă ținuse în brețe, când m'am născut, și cum auzea, că am sosit în Craiova, să înfățișa să-mi sărute mâinile și să se mire de ce mare ma'm făcut, deși nu mai vedea.

Era bună. Nu vrea să-și supere stăpânii cu nimic. De-ți spunea că e frig afară și te făceai supărat, cum se poate să zică că e rece, numai că o auzeai: „E soare și frumos Conașule, așa e cum zici Dumneata, da eu sunt bătrână și nu mă pot încălzi păcatele mele! Dacă nu știi ce spun!“ Ori dacă te cauta, cutorica, om nalt și sdравn, cum îți spunea, că era destul să zici: Cutărică? Da bine, mama Mitrano, Cutorica e scund și slab, ca să-ți zică: De nalticel cam scundicel, grasuț, cam slăbuț, cum zici dumneata!

Nu așa era însă Neață, care pentru nimic pe lume nu-l puteam face să-și schimbe vorba. O ținea una și bună, să-i fi spart și capul. Nu admitea că e țigan în ruptul capului! Și deși rob avea dreptate. Bunica lui țigancă a Slăviteștilor avu o fată cu un țaran și aceea, cu alt țaran pe Neață și pe Sanda, pe care mătușă-mea na uitat nici odată să o spuie în pomelnicul morților dela 1848. la 1918. Neață a ajuns nepuțincios și mama, ce petrecea iernile în Italia, îl instalase într'un ospiciu. Când a simțit, că i se apropie sfârșitul, a plecat din ospiciu și cea ce păzea casele strămoșești s'a pomenit cu el în curte. — În curtea asta am trăit eu, i-a spus, și am venit aci să și mor. Și fără să aștepte alt răspuns, a intrat într'o odaie din cele din fundul curții. S'a întins pe vatra, de pe care nu s'a mai mișcat, până ce și-a dat sufletul peste două zile. A adus și parale, ca să aibă cu ce să-l îngroape creștinește... La cimitir l-au condus Radu și Marica.

Pe ăștia, decând s'au cununat la biserica Obedenului, îi știu. Le-am fost chiar un fel de nun, căci la început pe mine m'au pus să țin lumânarea alături de mine, Radu era un țigan, ce fusese când era copil mic dăruit de Stirbey-Vodă lui bunică-meu, la un sfântu Niculae, și în curtea bunicului crescuse. Bătrân, trecut de optzeci de ani și orb de amândoi ochii, unchiu s'a pomenit cu el în Pitar Monu. „Am venit Conașule să vă mai sărut odată mâinile Coanei Sultanice și Dumitale, înainte ca să mor.“

L'am găsit pe unchiul meu tare înduișat de acest gest al țiganului.

Și mama tatei avea un rob, ce-l chema Radu, noi îi ziceam Radu tatii, ca să-l deosebim de celalalt, celalalt îi zicem Radu al Moricăi, după numele nevastei lui. Radu tatei era de o vârstă cu tata, se jucaseră împreună și mai târziu tata subprefect l-a avut sunegiu. Nimic dar de mirare că-l iubea pe tata și că plângea ca un copil la moartea lui. Dar cu șase săptămâni înainte, când a murit mama tatei, ne-am pomenit cu el în curte, că era birjar. Tăla cum îl zărește'l chemă: A murit mama aesară, Radule. Să vii la mormântare cu trăsura ta, să duci doi popi, îi zice. — Asta nu se poate Conașule, îi răspunde el. Că eu acum până o

îngroapa pe Conița, nu scot trăsura în piață, că mi-a fost stăpână și trebuie să-i dau cinstea. O să viu eu, că-s dator cu capul gol să o duc până la groapă, că d'aia i-am fost rob.

A început a plânge și a făcut cum a. zis, deși biata bunica, Dumnezeu să o ierte, fusese femei iute și aspră, ce-și bătea robii cu cleștele.

Spusei, că Radu tatei era birjar pe piață. De câte ori mă întâlnea, oprea birja și mă silea să mă sui în trăsura să mă ducă el unde voi. Nu era chip să primească plată. „Acu dacă a murit Conașu Iancu, Dumneata Conașule ești stăpânul meu. Dela stăpânul meu, eu nu pot primi plată! „Așa-mi răspundea și da biciu cailor. Eu însă nu mă mulțumeam cu asta, și nu știam ce să mă fac, până ce într'o zi scot o băncuță de cincizeci bani (cursa era un leu pe atunci) și spun: Uite bacșis! ce nazuri, dar am continuat; Dar nici bacșis nu primești, să știi Radule, că ori ce vei face, eu nu mă voi sui în trăsura ta!

A luat băncuța, scotându-și căciula depe cap și spunea! sărut mâna Conașule, dacă porunciți primesc bacșisul, căci bacșisul nu e plată!

— Sluga e vrășmașul stăpânului, se zice, dar nu tocmai așa. Căci și pentru slugi am găsit suflere. De câte ori îmi întorc ochii spre trecut, spre cei smeriți îmi apar și câteva figuri de servitori de amintirea, cărora nu pot să nu pomenesc un cuvânt.

Uite „mama Rozalia“ ungueroaică, și nevasta unui comisar de poliție, numai știu în care târg ardelenesc. Bucătăreasa a intrat la mama, când s'a măritat și acolo a murit pe la 1884. Avea o devotată afecție pentru mine, pe care mă știa, de când eram în fașă. I-și făcea o plăcere, aducându-mi la masă bucate ce știa că-mi plac, ori pregătindu-le deosebit pentru mine.

E drept, că și eu aveam pentru dânsa considerație, ce-mi împunea probabil calabacul ei, deosebit de al celorlalți servitori și ceasornicu, ce făcea cucu fiecare sfert de ceas. Nu-mi plăcea nici s'o supăr cum faceau ceilalți, când bea un pahar mai mult și când foc se făcea pe cei ce-i zicea Madam Tornya! Se lua cu vătraiu după ei, și-i ocăra. Odată m'am luat și eu de cei ce o supăram așa, și ce rău mi-a părut, că am văzut-o cum se uită trist la mine și-rii zice „Și Dumneata Domnule, tot ca nebunele acelea faci?“

Când a murit, stam la bunica. Auzisem că e cam bolnavă. Eșind dela liceu, am pornit spre strada Măgura, am intrat în curte și dea-dreptul în bucătărie am mers. Sta pe un scaun lângă mașină, și nu știea cum să-mi mulțumească. Pentru a nuștii câteva oară, îmi istorisi cum veneam în bucătărie, când eram mic și-mi vâram mâinile în lada cu porumb, pentru ca ea să-mă întrebe: Ce faci Domnule în porumb? și cum într'o zi s'a minunat, auzindu-mă pe mine — care încă nu vorbeam până atunci — că i-au înainte și-i zic acele vorbe. — Erai de o schioapă, Domnule, acu ești mare și pe mine mă dor picioarele, că-s bolnavă. Mulțumesc frumos, c-ai venit să mă cercetezi. Da ce să-ți dau să gusti? — Nimic, mamă Rozalia, că mă adastă bunica la dejun. Mă duc, să te gădesc bine, când vei veni iar! — sărut mâna.

Am plecat. Peste o jumătate de ceas, mama Rozalia a murit subit. Spusei, că-i plăcea să bea și mama, când cerea leafă înainte, o muștra, că n'o să aibă nici un ban să o îngroape. — Lasă, nu e nimic. O să cheltuești Dumneata cu îngropăciunea, că te-am slujit atâtea ani. Dar un lucru te rog, să mă trimiți la cimitir în dric frumos.

I-a făcut mama pe voie; eu însă nu am putut-o însoți la cimitirul catolic, cum ași fi voit, din pricina școalei, am suit în trăsură, și am ajuns acolo, când groparii, trăgea cu sapa pământ pe sicriul ei. Am asvârlit și eu o mână de pământ pe el, mi-am făcut cruce și am zis un Dumnezeu s'o ierte.

Unguroaică tocmai ca și ea, era Reby bucătăreasa dela unchiu-meu. Ținea pe Ghiță, portarul dela Banca Națională. Eram tânăr și când îmi cheltuiam banii pe petreceri, dela ea mă împrumutam la nevoie. Tanarați, ce să faci Coniță; zicea mătușe-mi, ca să mă apere, de câte ori întârziam noaptea prin oraș...

La mine, după ce am avut casa mea, mai n'a fost slugă, care să nu fi slugit mai puțin de un an, mai toate au rămas în curtea mea cel puțin trei patru ani. Și nu pot zice, că am dat de oameni răi, mai ales înainte de război. Da și de atunci...

Din toate slugile mele, cea mai deșteaptă și credincioasă mi-a fost Cleopatra, țărancă dela Titu. Harnică, vedea de mine, și mă slugea ca un fel de secretar chiar, că știea să-mi aducă hârtiile de pe birou, să le puie la locul lor și să-mi găsească cărțile, ce-mi trebuiau din bibliotecă. Lucra și frumos de mână, de muițimea pe stăpân-sa.

Intr'o dimineață mă pomenesc cu ea, că vine speriată să-mi spue că e în curte un popă nebun. — Ce vrea, o întreb. — Nu știu Conașule, zice doar: Acasă e Ilustrisimul, Ilustritatea Sa mă poartă primi...

A căscat ochii, cât patru, când i-am spus, că Ilustrisimul eram eu. La 1910 pe la noi acest mod de a se exprima al Transilvănenilor, era absolut necunoscut.

Pe vremea conflictului sinodal, Cleopatra-mi

purta grijă, să nu-mi se întâmple ceva. Mi-aduc aminte, cum într'o dupăprânz intră în birou galbenă și speriată.

— Conașule, au adus Roșiorii pe Bulevard!

— Să le fie de bine!

— Dar i-au întins din poalele Mitropoliei până la noi în poartă.

— Ei și? Lasă-mă, că am ceva de scris.

A plecat, adecă s'a dus la nevastă să-i spue că eu nu voi să înțeleg, că trebuie să fug, c'a venit să mă închidă. A rugat-o dar să vie ea, să-mi spue: că ea nu îndrăznește.

Nevasta a răs, bine înțeles și i-a explicat că erau aduși ca să apere Camera de niște manifestanți.

— Bine Cleopatro, cum ți-ai putut inchipui tu că spre a mă aresta pe mine, au nevoie de două Regimente? Era destul un subcomisar, la adică, dar de ce să mă aresteze pe mine? Ai?

— Știu și eu Conașule? Slugile ziceau că pentru că te-ai pus cu Mitropolitul; și de un boer nu se închide așa fără cinste, ca un borfaș.

— Fugi Cleopatra, că te credeam mai deșteaptă.

A răs și ea, că se înviorase. Nu mai era teamă.

Avea un foc: să-i ție bărbatul ei casă la mahala. Nu s'a lăsat până ce n'a isbutit. Venea din când în când să ne vadă, că le eram nuni; îi cununasem noi. Intr'o zi a venit galbenă verde și slabă. Se ducea a doua zi la spital să o opereze. Și n'a mai venit, că a murit sub cuțitul celui dela care adăsta sănătate.

Sunt mai bine de zece ani de atunci. Mie însă adese mi se întâmplă când vorbesc cu slujnica din casă să-i zic Cleopatro!

M. Theodorian Carada.

Sfânta Fecioară.

*Câte dureri fără de nume
Ai îndurat, sfântă Fecioară,
Când relele toate din lume
Spre Fiul Tău: Isus — coboară.*

*Și cum stai tristă'ndurerată
Când pe Golgota e restignit
Pe aspra cruce ești plecată
Strângându-ți fiul tău iubit.*

*O! câte lacrimi izvorite
Din ochii-ți blânzi au picurat*

*Peste picioarele iubite,
Pe cari cu foc le-ai sărutat.*

*În inima-ți străpunsă, toată
Ce vorbe rele, ce ocări,
Îți aruncă nebuna gloată,
Scoborând asprele cărări.*

*Și când rămas-ai părăsită,
Tu ochii sfinți i-ai ridicat
Cu chin spre fața cea iubită,
La chipul drag, însângerat.*

*Ce blând zâmbea Mântuitorul
Cu capul obosit, plecat,*

*Căci astăzi i-sa'mplinit dorul'
Răscumpărând al nost păcat.*

*Doară șiroaiele de sânge
Balzam au fost la lumea'n treagă,
Al iadului foc El îl stinge,
Învinge'mpărăția neagră.*

*A Tale lacrimi grele'n gene
Ți s'au oprit și n'au mai curs.
Iar fața-ți blândă ca un soare,
S'a luminat privind în sus.*

Tilly Anca.

SEXUL DEBIL.

(Urmare din nrul 3.)

Sentimentalism și nervozitate.

Ambele sunt două simptome morbide, cari, în epoca actuală, au ocupat îngrijorătoare proporții. Cauza lor, mai ales în modul nostru de viețuire și în educație o putem căuta. Bine știm de unde apar acele ființe clorotice, palide, nervoase, premature, cari nu sunt capabile să împlinească menirea femeiei pe niciun teren profesional. În clasele mai inferioare, femeia, cel puțin în parte, poate fi scuzabilă pentru educația eronată și pentru defectuositatea privațiunii; în cercuri mai bune însă, foarte adesea, parcă vointar, dar la tot cazul din culpa lor proprie, agra-veaza situația. Pe fetiță o cresc drept o păpușă de-

corativă, o desmiardă, o momesc, o fac mândră, arogantă. Pricepe și știe mult, numai aceea — nu, de ce ar avea nevoie. În loc de lucrare precisă numai migălește. Timpul său liber îl prădează pe lectură picantă și pe muzică de valoare dubie. N'are altă ocupație, decât luxul și distracția: dar totuș nu poate scăpa de plictiseală. Și, dacă în loc de activitate practică, gârbovește asupra romanelor și se imaginează pe sine ca eroină în lumea vizionară a acelora; dacă ea, ca o copilă răsfățată, nici ideie nu-și poate forma despre lumea reală; dacă nu cunoaște alt surmenaj, decât osteneala balurilor în cari s'a delectat, — atunci e chiar pe cea mai nimerită cale, ca să devie nervoasă, sentimentală, visătoare și inutilă societății pentru toată viața. Unele de aceste, în parte, de fapt sunt bolnave, dar încă în mai mare măsură domină asupra lor ipocondria. Se simt nefericite, dar nu știu

nici dănsel pentru ce. Dela mediul lor așteaptă împlinirea tuturor dorințelor lor capricioase. Puțină mâhnire, ofență bagatelă, le scoate din fire; sunt incapabile să se stăpânească, ba inapte și pentru serioasă determinare; viața li-e o tortură, fiindcă nimeni nu le-a învățat, ca să i poată suporta sarcina. Le-ar plăcea să sboare, ca fluturile, de pe floare pe floare, peste obstacol, dar subt sarcini, cari — toate degeaba — se îngreuiază pe umerii noștri, ai tuturor! neputințioase cad, se prăbușesc.

E de știut că, așa stare morbidă tăinuște multe pericole morale și o astfel de persoană în agitația-i internă și cu fantezia-i continuă, este grea cruce sîși, iar cu manierele-i nesociabile e o plagă insuportabilă. Evident e deci și aceea, că influența tuturor acestor defecte poate rezulta cele mai triste consecvențe asupra vieții familiare și conjugale, asupra educației generației descendente, asupra dezvoltării fizice, psihice și etice a aceleia.

Pricina acestei stări, rar este însăși respectiva, ceea ce totuși e numai puțină mângăiere. Dar cu atât mai bine să se reculeagă ca, intrucât e posibil, să se vindece din defectele sale, ca să pună limită, să fixeze graniță, distrugerii celor din jurul ei și mai ales a copiilor proprii de o similară calamitate. Aceasta o va putea face însă numai cu ajutorul educației raționale-creștine.

Neînfrânare. Pasiune exorbitantă în femeie foarte rar obișnuște să ajungă la dominație, dar dacă s'a clintit odată în sufletul ei echilibrul etic, atunci, apoi, cu atât este mai neînfrănată. Și fiindcă în ea peste minte și voință dispoziția este în prepoderanță, stărnirea acesteia poate atrage după sine imense consecvențe. Pasiunea, fie aceea oricare, dacă am lăsat-o să izbucnească odată și frânele-i morale le-am scăpat din mână noastră, asediază, ca duhul cel rău, toate aptitudinile sufletului și poate degeneră în boală invincibilă, în adevărată nebunie. Iar dacă în femeie pasiunea ajunsese la dominație, nu mai este faptură mai vanitoasă și mai arogantă, mai urgisitoare și mai crudă, decât femeia. A cumiți, a pune în fire, a corege, pe nimeni nu-i mai anevoie decât pe femeia cea rea. Așa de exemplu se afirmă (iar eu am constatat la o bucătăreasă) că niciodată nu se poate vindeca din beție, de nu se va închide dinaintea ei orice prilej. Atare neînfrânare manifestată în pasiunea femeilor s'a relevat înaintea ochilor înțeleptului Șirah, când el a grăit astfel: „*Toată rana nu este ca rana inimii, și toată răutatea nu este ca răutatea muierii. Nu este cap mai înveninat decât capul șarpelui, și nu este mânia, ca mânia muierii. Mai bine voesc a lăcu cu leu și cu balaur, decât a lăcu cu muieria rea. Toată răutatea este mică pe lângă răutatea muierii, soarta păcatosului cază peste ea!*” (Sirach: XXV. 15, 17, 18, 21.) De timpuriu să fii prevăzător! Acest îndemn se referă la toți, dar în deosebi la sexul debil. Coardele fragede ale dispoziției sale pe femeie o fac bine capabilă și de însușirea virtuților îngerești, dar dacă pe cei răi îi va urma în căderea lor, se va cu-funda în răutate și în cerbicie demonică.

Fie însă deajuns din defecte, deși numărul lor este foarte mare! Numai aceea o voi obișnui că, în prezent, avem să le luăm mult mai serios în considerare, căci femeia este smulșă din acel cerc, în care a pus-o pe ea Dumnezeu și natura și este de

multe ori svârlită, pe primejdiosul pământ al lumii celei mari debilă, fără de nici o apărare. Și regretabil! în tentație nu numai întâia femeie s'a verificat debilă. Debilitatea ei urmărește și azi pe multele din fiicele ei.

Pr. T. Dr. Potcaș.

PACEA DIVINĂ.

„Liniștea Sutelească este cea mai mare comoară și cheazăie pentru o viață. Sbu-ciumul care ne distruge, pier, când conștiința ne este satisfăcută.

Păr. L. B. București.

Am citit, într'un ziar, un caz de omor, care a făcut mare senzație în acel oraș, și a preocupat mult poliția. Totuși urmărind pe criminal, ea a arestat trei ființe cu totul străine de asasinat, iar adevăratul făptaș s'a refugiat în alt oraș pentru a-și calma nervii sdruncinați și a-și potoli remușcările care îi chinuiau conștiința... După câteva săptămâni, nemaiputând să suporte groaznicul sbucium sufletesc, și poate din milă pentru nevinovații care ispășiau pedeapsa ce i-se cuvenea lui, s'a decis să se prezinte autorităților, mărturisind că el este adevăratul asasin...

Gândindu-ne la fapta acestui om, ne îngrozim, și totuși îl admirăm... deoarece el putea să-și ascundă crima de oameni pentru totdeauna, fără a fi pedepsit, și se destăinuște, vrea să sufere urmările faptei sale, și vrea totodată să-și liniștească conștiința... El a spus că nu mai poate trăi în așa stare sufletească, vrea să se ușureze prin pocăință de povara ce-l apasă..., și iată un asasin care renunță la libertatea, ba chiar la viața sa, la tot ce-l putea face fericit aici pe pământ, pentru a-și restabili echilibrul sufletesc.

Dacă acesta a știut prețului această comoară — liniștea interioară — atunci desigur creștinii și sufletele simple care voiesc să fie totdeauna aproape de Dumnezeu; consideră pacea aceasta, ca bunul suprem al lor, și au în viață o stea călăuzitoare mai înaltă decât râvna după fericire... care este limpezimea sufletului. Și aceste suflete răspândesc prin vorbele, prin acțiunile și prin toată făptura lor o pace atât de dulce, de îmbătătoare ca o mireasmă...

Despre asemenea oameni ne spune marele Chateaubriand: „Sunt oameni drepti, a căror conștiință e așa de liniștită, că nu te poți apropia de ei fără a participa la pacea care răsare din inima și vorbele lor”.

Da, așa este... Acești oameni știu să trăiască mereu în înălțimi, să lupte pentru tot ce e frumos și bine și pentru a mulțumi pe semenii lor, deoarece ei trăiesc nu numai în ei înșiși, ci și în viața altora, și acest interes pentru altul vine din bogăția de suflet pe care o au. Dar numai conștiințele limpezi, inimile curate, pot să fie mereu senine și liniștite în contractul cu semenii; ceilalți, sunt mereu triști, închiși și sdruncinați de muștrările interne pentru o faptă pe care o ascund.

Liniștea spirituală se bazează pe harul divin, pe prezența vie a lui Dumnezeu în suflet și aceasta creiază în om o nespusă mulțumire internă, care ține sufletul într'o odihnă liniștită. Și imbinarea aceasta a Dumnezeirii cu sufletul nostru se numește pacea divină, sfântă, după care năzuim neîncetat pe drumul vieții noastre vremelnice...
Myriam.

1 AUGUST 1835.

Este ziua în care marele † Gheorghe Pop de Băsești a văzut lumina zilei.

Noi despre aceasta zi, am mai scris în numerii din Februarie, Septemvrie—Noemvrie a. tr. ai Florilor de crin.

Cu ultimul număr al Revistei în care am scris despre Gheorghe Pop de Băsești, am trimis și o adresă la vre-o 70 ziare și reviste românești ca să nu uite a prăznuii precum se cuvine acest centenar și a îndemna pe cei ce au acestea posibilități ca marelui „Om“ uitat: 1. să i-se ridice un bust în Capitala județului Sălaj; 2. Să i-se scrie o biografie vrednică de Cel uitat; 3. să se facă serbări comemorative, cu care ocazie 4. pe casa familiară din Băsești să se așeze o placă comemorativă.

Până în prezent istoricul Dr. Ioan Georgescu a scris o vastă biografie, care pe 1 Aug. a. c. va și apare, dar Autoritățile — în sarcina cărora ar cădea celelalte trei chestiuni, (fiindcă „Societatea Sălăjană“ care pe vremuri făcea o chestie de onoare din ridicarea unui Bust lui Gheorghe Pop de Băsești, ce zice, s'a... politicianizat) — nu se mișcă. Se vorbea într'o vreme... A urmat, apoi tăcere... Iarăși s'a vorbit... iarăși tăcere... Pregătește, nu se pregătește bustul?... se va serba, ori nu, centenarul? Nimic sigur. Dacă Gheorghe Pop de Băsești ar fi fost un om politic (al unui partid, iar nu al Națiunii!) desigur partizanii i-ar fi ridicat demult „busturi“ și l-ar fi idolizat, cum au făcut cu atâția oameni politici (de partid!!!) cari n'ar fi fost vrednici să stea nici în umbra lui „Badea Gheorghe“.

Fie, ca acestea rânduri să fie un nou ghimpe în inimile celor ce n'au alt ideal, decât „partidul și „partizanii“ și măcar acum, când numai e decât o lună, (chiar dacă nu de voie bună, ci mânați de sila faptului că nu numai Florile de crin ci toți Români conștienți doresc) să se miște pentru a sărbători după cuviință acest centenar, însemnat mai ales pentru Sălaj.

P. Teofil A. Bălibanu.

Citiți și răspândiți

Revista:

„Flori de crin“

PETRE DULFU*)

— O schiță a vieții și a activității sale —

D. Petre Dulfu s'a născut la 10 Martie 1856 în comuna Tohat din județul Sălaj. A început să învețe carte românească (scrierea și citirea) dela un frate al mamei sale Grigore Bran, învățător pe atunci în satul său natal, pe care l uimise și cu inteligența sa vioaie și cu excesiva sa timiditate.

Clasele primare și șase clase de liceu le-a terminat în orașul Baia Mare, în limba ungurească, fiind totdeauna întâiul la clasificație; iar clasele a șaptea și a opta de liceu și studiile universitare le-a făcut în Cluj, tot în ungurește.

După terminarea studiilor, în 1881, luându-și doctoratul în filosofie cu lucrarea „Alexandri Vazul müködése a román irodalom terén“. (Activitatea lui V. Alexandri pe terenul literaturii române), a venit la București, sperând să obțină dela patria mămă vre-un ajutor, pentru a-și continua studiile în streinătate.

V. A. Urechiă, ministrul instrucțiunii, i-a promis ajutoare; însă fiindcă tocmai atunci (Octombrie 1881) era nevoie de un profesor de pedagogie la Șc. Normală Carol I. din București, l-a rugat să dea câțva timp lecții la această școală, ceea ce tânărul pedagog (avea 25 de ani) primi.

Cultura sa întinsă și remarcabilele sale calități didactice l-au așezat îndată printre profesorii de seamă; și când, după două luni, în Decembrie același an, s'au ivit neînțelegeri mari între profesorii și directorul Șc. Normale din Turnu-Severin, Ministrul n'a găsit pe nimeni mai îndicat să conducă acea școală (până la sfârșitul anului când urma să se desființeze) decât cumintele profesor Dulfu, care a primit — ca o chemare sfântă — și această nouă și grea însărcinare. Fruntașul nostru pedagog de pe atunci, Barbu Constantinescu, informat de prieteni de ai săi despre felul cum lucra noul director al Șc. Normale din T.-Severin, i-a scris ca după încheierea anului, când se va desființa școala, dacă va veni iar la București, să primească a da lecții la Azilul Elena Doamna și la Șc. Normală a Societății pentru învățatura popo-

*) La anul viitor dl Petru Dulfu va implini, cu ajutorul lui Dumnezeu, 80 ani. În vederea acestei aniversări, colaboratorul nostru dl Mihail Robu, ne-a promis — pentru Toamnă — un studiu asupra scrierilor profesorului P. D. În vederea acestor două lucruri și, fiindcă în Sălaj — deși dl. P. D. e Sălăjan de origine — nu este cunoscut precum ar trebui, dăm, după „Omagiu Profesorului Petre Dulfu cu prilejul sărbătorii sale dela 29 Mai 1927 de către foștii săi elevi și colegii“ întâia parte a biografiei pe care a schițat-o un fost elev al Său: dl Dumitru Theodosiu.

rului român; unde el era profesor de pedagogie și director. Și d. P. Dulfu a primit. Preda la început istoria și geografia, și locuia și lua masa împreună cu Barbu Constantinescu în localul vechiu și neîncăpător de pe atunci al Șc. normale, dela Sf.-Ecaterina.

În 1884, când Ion Slavici, profesor de limba română atât la Azil cât și la Șc. Normală a Societății, a plecat în Transilvania spre a conduce acolo ziarul românesc „Tribuna”, i s'a încredințat d. Dulfu catedra de limba română a ambelor școale. Tot în acel an fiind stăruitor rugat de N. Quintescu, membru al Academiei Române, să primească postul de supraveghetor de ordine (subdirector) la Șc. Normală Superioară, unde acesta era director, a primit și s'a mutat cu locuința în localul din Calea Griviței al acestei școale, păstrându-și însă catedra de limba română dela Azil și dela Șc. Normală a Societății.

A slujit și aci cu devotament aproape doi ani, până la începutul anului 1886, când a demisionat, în urma căsătoriei cu actuala sa soție, Elena născută Mateescu, pe atunci directoare a unei școale primare din București.

D. P. Dulfu a avut în soția sa un adevărat și bun tovarăș.

Către sfârșitul anului 1886, punându-se la concurs catedra de pedagogie a unui externat secundar de fete, s'a prezentat la concurs și a ieșit întâiul. Din comisiunea examinatoare făcea parte și Titu Maiorescu. Cum tocmai în acel timp Barbu Constantinescu se retrăsese dela direcția de studii și dela catedra de pedagogie a Azilului Elena Doamna, i s'a dat d-sale, pe baza concursului, această catedră. Iar când, în 1888, Barbu Constantinescu s'a retras, fiind bolnav, și dela Șc. Normală a Societății (incetând curând după aceasta și din viață), i s'a încredințat și catedra pe pedagogie dela această școală: iar catedra de l. română și postul de l. română și postul de director le-a ocupat D-l Petre Gârboviceanu, care împlinește anul acesta 39 de ani în această demnitate.

De atunci d. P. Dulfu a rămas definitiv legat de Azilul Elena Doamna și de Școalele Societății pentru învățatura poporului român.

Aici, la școala de învățătoare dela Azil și la școala de învățători dela Sf. Ecaterina i s'a desfășurat mai departe rodnică sa activitate didactică fără întrerupere și fără vre-o schimbare, până la începutul războiului (1916).

Normaliștii cari au avut fericirea de a-l avea profesor, au văzut în d-sa un model în toate privințele: drept, conștiincios, harnic, amabil cu demnitate, politicoș și făcându-le cursuri așa de limpezi, de substanțiale și de ușoare, încât se foloseau de ele și elevii altor șc. normale.

A avut în acest interval mulțumirea de a vedea cum ambele școale merg tot înainte și cum în locul vechiului local dela Sf. Ecaterina s'a ridicat, prin stăruința neobosită a directorului P. Gârboveanu, impunătorul local de astăzi.

A îndurat și două lovituri mari. La 1 Septembrie 1904 a pierdut pe al doilea dintre fiii săi (Virgil) elev în cl. VI de liceu; iar la 10 Martie și pe cel mai mare (Eugeniu) care-și făcea chiar atunci anul de voluntariat în armată. Amândoi fuseseră premianți întâi în toate clasele și promiteau foarte mult. La începutul războiului (10 Octombrie 1916) bunul profesor s'a refugiat cu familia în Moldova, la Iași, unde s'a îmbolnăvit rău fiica măritată (Valeria). După întorcerea la București, în toamna anului 1918, sdruncinat de amar pentru boala fetei (care nu mult după aceea a și încetat din viață) a cerut să fie scos la pensie dela Șc. Normală de învățătoare; iar la cea de învățători a mai lucrat până în Iunie 1921, când după o muncă profesorală de 40 de ani împliniți s'a retras și de aci, cu conștiința împăcată că și-a făcut datoria și cu credință tare că cei 2000 de învățători și învățătoare, elevii săi, au fost și sunt printre luminătorii fruntași ai satelor noastre.

Dar retrăgându-se la pensie, d. Dulfu n'a râvnit la odihnă; ci la răgazul de a putea scrie și termina mai curând unele cărți plănuite mai de mult, care spera că vor fi de ajutor foștilor săi elevi, precum și celorlalți învățători, pentru deșteptarea gestului de citit și pentru educația morală a poporului dela țară și de prin orașe. Ocupația intensă cu scrierile „Isus Mântuitorul”, „Dumnezeu și Oamenii”, „Ion Săracul” și altele a mai făcut să-și poată uita întru câțva și amarurile.

„Dacă am putut suporta și amarul din urmă, o dătoresc numai acestor cărți”, îmi spunea adesea mult încercatul părinte, care mai are în viață doar un singur fiu, inginerul Petre Dulfu.

Dumitru Theodosiu.

prof. de ped. la șc. norm. a Soc.
pt. învăț. pop. Rom. din București.

Părerile unor savanți despre familie.

Pestalozzi: „Bucuriile familiare sunt cele mai frumoase depe lume și bucuria părinților de copiii lor este cea mai sfântă bucurie a omenirii.”

Selma Lagerlöf: „Nu există altă apărare a vieții, altă educație mai bună, nimic mai bun, mai binefăcător dintre toate câte a înfăptuit omul decât familia.”

Theros: „Dupăcum nici o lumină artificială nu poate înlocui soarele, tot așa de puțin este posibil de a se înlocui sau întrece influențele educative ale familiei de vre-o măsură sau întocmire artificială.”

VIATA

— Roman —

(de Sabin G. Truția).

21

— Fă așa cum îți spun și n'avea nici o grijă; răspund eu pentru orice eventualitate.

— Bine, sir, dar ce mă fac eu dacă „europeanul“ va începe să bănuiasă?

— Eh, răsede iarăși fermierul. În cazul acesta îți vei aduna calabalâcul și vei trece la ferma mea. Până atunci însă fă așa cum ți-am spus. De nepotul administratorului nu trebuie să-ți fie frică. Vom găsi noi ac și de cojocui lui, cât decurând. Până una-alta, ia-o asta, să mai prinzi curaj...

Aha... Yankeul intenționează să-mi pregătească și mie o surpriză, își zise. Bine să știu. În felul acesta voi putea să mă păzesc mai ușor. Dar ce i-a dat oare lui Jack?

Mai are vre-un rost să-l urmărească pe Waltson? se întrebă. Nu, căci e lămurit îndeajuns. Bine c'a putut prinde firul complotului urzit în chip atât de rafinat. De alte probe și dovezi nu mai are nevoie. Cel mai bun lucru ar fi să se poată reîntoarce la fermă fără să-l observe Jack.

Toate acestea îi trecură prin minte ca într'o scăpărare de fulger și, făcând stângă'mprejur, începu să alerge spre casă. Răpăiala picurilor de ploaie, cari se revărsau din belșug și răbufnelile puternice și prelungi ale motorului pus în viteză, înăbușiră cu totul plescăitul noroiului, provocat de pașii lui.

Sosit în curtea fermei, se îndreaptă găfâind obosit spre grajdul lui Ajax. se opri. Rămase o vreme ascultând, apoi intră și, apropiindu-se de calul care începu să necheze ușor, îl bătu cu palma pe gât: Eu sunt dragule Ajax... Vru să facă lumină, dar se resgândi; și scoțându-și impermeabilul umezit de ploaie, rămase așteptând, cu privirea pierdută în întuneric. În curând auzi sgomot de pași și cineva apasă pe clanța ușei. În clipa următoare își smulse din buzunar lampa electrică.

— Cine-i aici? întrebă Jack, surprins de tășnirea luminei.

— Eu!

— Dvs. sir?

— Da, am venit să văd ce mai face Ajax. Dar spune-mi, Jack, ce ai în sticla pe care o ții la mână?

Argatul ascunse sticla în buzunar și îngăimă:

— E apă de ploaie, sir, căci... vedeți Dv... pentru spălat e mai bună decât apa de fântână. Eu m'am

obișnuit să...

Dar Petrișor îi reteză fraza net: — Ce bine! Tocmai voiam să mă spăl pe mâine. Scoate sticla și toarnă-mi.

Jack șovăi.

— Să aduc altă apă, sir, căci sticla asta e cam murdară.

— N'are-aface! zâmbi el involuntar și făcându-și palmele pungă, le întinse spre Jack, insistând: Haide, nu mai sta pe gânduri, sau aștepți, poate să mă servesc eu?

— Nu, sir, gemu acum argatul, dar... nu e apă.

— Așa? Făcu Petrișor, cu o mirare bine simulată și smulgând sticla din mâna lui Jack, complectă: Fi-rește că nu e apă. Sticla asta conține cel mai veritabil cognac francez. Hm... Și de unde ai tu sticla asta?

Mulatrul își roți în jur privirea iscoditoare și rânji:

— Am cumpărat-o dela Washington. Ca tot omul, uneori sufer și eu dureri de măsele; și am constatat, că această băutură e cel mai bun calmant. Dacă doriți și Dvs. vă servesc cu plăcere. Surprins de îndrăzneala și obrăznicia mulatrului, Petrișor își simți sângele clocotind. Mușchii lui puternici se contractară, ca niște funii de oțel. O singură izbitoră de pumn... și mulatrul s'ar fi prăbușit la pământ. Dar nu! n'are să-l lovească, își zise, calmându-se sportan. Deși acest argat, cu mutră de bandit n'ar merita să fie menajă, totuș, prin faptul, că l'ar pălmui, i-ar da de bănuț. Scopul ce-l urmărește însă nu e acesta, dimpotrivă, ar vrea, ca Jack să nu bănuiască nimic.

Își netezi fruntea gânditor și după câteva clipe de tăcere, întrebă calm:

— La Washington se găsește astfel de băutură?

— Da, sir se găsește, răspunse argatul, laconic.

— Mda, te cred, Jack, căci deși în America e interzis consumul alcoolului, prin contrabandă poți să găsești tot ce-ți dorește inima, chiar cognac francez; bineînțeles, dacă dispui de parale. Lucrul acesta însă mie nu-mi convine de loc. Ajax are nevoie de-o îngrijire deosebită și atâta vreme cât tu suferi de dureri de măsele și umbli cu capul amețit de băutură, nu poți să-ți faci datoria așa cum ar trebui. Ia-o deci la cunoștință, că din momentul acesta te consider concediat din serviciu.

— Cum? făcu argatul speriat. Dvs. mă alungați dela fermă?

— Nu, Jack, la fermă poți să ră-

mâi, dar îngrijirea lui Ajax o voiu încredința altui argat.

Mulatrul îl privi îngrozit.

— Va să zică, Dvs. presupuneți că Ajax s'a îmbolnăvit datorită neglijenței mele.

— N'am spus-o asta. Incredere deplină însă nu pot avea într'un argat, care s'a obișnuit cu alcoolul. Ai fost băiat bun, pe vremuri, și-mi pare rău că trebuie să te concediez, dar nu pot face altfel. Mergi și-l cheamă pe Ivancenko.

Iar când rusul se ivi în prag, re-luă; Te-am chemat Ivancenko, fiindcă vreau să-ți încredințez îngrijirea lui Ajax. Serviciul ce l'ai avut până în prezent, îl va prelua Jack, chiar din momentul acesta, iar tu vei rămâne aici. Ai înțeles?

— Da, sir șopti argatul blagin, grăbind să aprindă felinarul.

Așa Ivancenko, cre-l că vei ști să-ți faci datoria, complectă el și, aruncându-și impermeabilul între umeri, eși la larg.

În noaptea aceea nu putea să adoarmă. Iar a doua zi în zori, făcând prin grajd o inspecție amănunțită, într'o lădiță din care își primea Ajax porția de ovăz și alte grăunțe, găsi câteva semințe albăstrii, de mărimea boabelor de linte. Câteva minute mai târziu, întâlnindu-l pe unchiul său prin curtea fermei, i le arătă.

— De unde le ai? întrebă bătrânul Alexe mirat.

— Le-am găsit în lădița, din care își primește Ajax porția de ovăz.

— Se poate asta? Hh!... Acum înțeleg pricina pentru care avea Ajax colici.

— Ce spui unchiule?! aceste semințe sunt foarte otrăvicioase. Deși sunt dulcii la gust, vitele nu le mănâncă, din instinct. Invăluite însă cu ovăz, sau cu alte grăunțe, pot să ajungă ușor în stomacul animalului; când astfel de cazuri se repetă des, animalul slăbește văzând cu ochii, ba poate chiar să se prăpădească.

Petrișor era lămurit. El cunoștea acestea semințe otrăvicioase. Temându-se însă, nucumva destănuindu-i unchiului său adevărul, acesta să-l ia pe Jack la întrebări, fapt care ar putea da anză și la alte complicații, socoti de potrivit să tacă. Complotul ce-l descoperise, e bine să rămână de-ocamdată în secret. Pericolul e înlăturat de-acum și n'ar avea nici un rost să dea alarma, căci, datorită temperamentului ei expansiv, Madlen ar fi capabil să facă scandal, ba chiar să-l pălmuiască pe Waltson.

VIATA

— Roman —

(de Sabin G. Truția).

21

— Fă așa cum îți spun și n'avea nici o grijă; răspund eu pentru orice eventualitate.

— Bine, sir, dar ce mă fac eu dacă „europeanul“ va începe să bănuiasă?

— Eh, râse iarăși fermierul. În cazul acesta îți vei aduna calabalâcul și vei trece la ferma mea. Până atunci însă fă așa cum ți-am spus. De nepotul administratorului nu trebuie să-ți fie frică. Vom găsi noi acși de cococui lui, cât decurând. Până una-alta, ia-o asta, să mai prinzi curaj...

Aha... Yankeul intenționează să-mi pregătească și mie o surpriză, își zise. Bine să știu. În felul acesta voi putea să mă păzesc mai ușor. Dar ce i-a dat oare lui Jack?

Mai are vre-un rost să-l urmărească pe Waltson? se întrebă. Nu, căci e lămurit îndeajuns. Bine c'a putut prinde firul complotului urzit în chip atât de rafinat. De-alte probe și dovezi nu mai are nevoie. Cel mai bun lucru ar fi să se poată reîntoarce la fermă fără să-l observe Jack.

Toate acestea îi trecură prin minte ca într'o scăpărare de fulger și, făcând stânga'mprejur, începu să alerge spre casă. Răpăiala picurilor de ploaie, cari se revărsau din belșug și răbufnelile puternice și prelungi ale motorului pus în viteză, înăbușiră cu totul plescăitul noroiului, provocat de pașii lui.

Sosit în curtea fermei, se îndreaptă gâfâind obosit spre grajdul lui Ajax. se opri. Rămase o vreme ascultând, apoi intră și, apropiindu-se de calul care începu să necheze ușor, îl bătă cu palma pe gât: Eu sunt dragule Ajax... Vru să facă lumină, dar se resgândi; și scoțându-și impermeabilul umezit de ploaie, rămase așteptând, cu privirea pierdută în întunec. În curând auzi sgomot de pași și cineva apăsă pe clanța ușei. În clipa următoare își smulse din buzunar lampa electrică.

— Cine-i aici? întrebă Jack, surprins de tășnirea luminei.

— Eu!

— Dvs. sir?

— Da, am venit să văd ce mai face Ajax. Dar spune-mi, Jack, ce ai în sticla pe care o ții la mână?

Argatul ascunse sticla în buzunar și îngăimă:

— E apă de ploaie, sir, căci... vedeți Dv... pentru spălat e mai bună decât apa de fântână. Eu m'am

obișnuit să...

Dar Petrișor îi reteză fraza net: — Ce bine! Tocmai voiam să mă spăl pe mâine. Scoate sticla și toarnă-mi.

Jack șovăi.

— Să aduc altă apă, sir, căci sticla asta e cam murdară.

— N'are-aface! zâmbi el involuntar și făcându-și palmele pungă, le întinse spre Jack, insistând: Haide, nu mai sta pe gânduri, sau aștepți, poate să mă servesc eu?

— Nu, sir, gemu acum argatul, dar... nu e apă.

— Așa? Făcu Petrișor, cu o mirare bine simulată și smulgând sticla din mâna lui Jack, complectă: Fi-rește că nu e apă. Sticla asta conține cel mai veritabil cognac francez. Hm... Și de unde ai tu sticla asta?

Mulatrul își roți în jur privirea iscoditoare și rânji:

— Am cumpărat-o dela Washington. Ca tot omul, uneori sufer și eu dureri de măsele; și am constatat, că această băutură e cel mai bun calmant. Dacă doriți și Dvs. vă servesc cu plăcere. Surprins de îndrăzneala și obrăznicia mulatrului, Petrișor își simți sângele clocotind. Mușhii lui puternici se contractară, ca niște funii de oțel. O singură izbucnătură de pumn... și mulatrul s'ar fi prăbușit la pământ. Dar nu! n'are să-l lovească, își zise, calmându-se sportan. Deși acest argat, cu mutră de handit n'ar merita să fie menajat, totuși, prin faptul, că l'ar palmui, i-ar da de bănuț. Scopul ce-l urmărește însă nu e acesta, dimpotrivă, ar vrea, ca Jack să nu bănuiască nimic.

Își netezi fruntea gânditor și după câteva clipe de tăcere, întrebă calm:

— La Washington se găsește astfel de băutură?

— Da, sir se găsește, răspunse argatul, laconic.

— Mda, te cred, Jack, căci deși în America e interzis consumul alcoolului, prin contrabandă poți să găsești tot ce-ți dorește inima, chiar cognac francez; bineînțeles, dacă dispui de parale. Lucrul acesta însă mie nu-mi convine de loc. Ajax are nevoie de-o îngrijire deosebită și atâta vreme cât tu suferi de dureri de măsele și umbli cu capul amețit de băutură, nu poți să-ți faci datoria așa cum ar trebui. Ia-o deci la cunoștință, că din momentul acesta te consider concediat din serviciu.

— Cum? făcu argatul speriat. Dvs. mă alungați dela fermă?

— Nu, Jack, la fermă poți să ră-

mâi, dar îngrijirea lui Ajax o voiu încredința altui argat.

Mulatrul îl privi îngrozit.

— Va să zică, Dvs. presupuneți că Ajax s'a îmbolnăvit datorită neglijenței mele.

— N'am spus-o asta. Incredere deplină însă nu pot avea într'un argat, care s'a obișnuit cu alcoolul. Ai fost băiat bun, pe vremuri, și-mi pare rău că trebuie să te concediez, dar nu pot face altfel. Mergi și-l cheamă pe Ivancenکو.

Iar când rusul se ivi în prag, reluă: Te-am chemat Ivancenکو, fiindcă vreau să-ți încredințez îngrijirea lui Ajax. Serviciul ce l'ai avut până în prezent, îl va prelua Jack, chiar din momentul acesta, iar tu vei rămâne aici. Ai înțeles?

— Da, sir șopti argatul blagin, grăbind să aprindă felinarul.

Așa Ivancenکو, crel că vei ști să-ți faci datoria, complectă el și, aruncându-și impermeabilul între umeri, eși la larg.

În noaptea aceea nu putea să adoarmă. Iar a doua zi în zori, făcând prin grajd o inspecție amănunțită, într'o lădiță din care își primea Ajax porția de ovăz și alte grăunțe, găsi câteva semințe albastrii, de mărimea boabelor de linte. Câteva minute mai târziu, întâlnindu-l pe unchiul său prin curtea fermei, i le arătă.

— De unde le ai? întrebă bătrânul Alexe mirat.

— Le-am găsit în lădița, din care își primește Ajax porția de ovăz.

— Se poate asta? Hh!... Acum înțeleg pricina pentru care avea Ajax colici.

— Ce spui unchiule?! aceste semințe sunt foarte otrăvicioase. Deși sunt dulcii la gust, vitele nu le mănâncă, din instinct. Invăluite însă cu ovăz, sau cu alte grăunțe, pot să ajungă ușor în stomacul animalului; când astfel de cazuri se repetă des, animalul slăbește văzând cu ochii, ba poate chiar să se prăpădească.

Petrișor era lămurit. El cunoștea aceste semințe otrăvicioase. Temându-se însă, nucumva destănuindu-i unchiului său adevărul, acesta să-l ia pe Jack la întrebări, fapt care ar putea da anză și la alte complicații, socoti de potrivit să tacă. Complotul ce-l descoperise, e bine să rămână de-ocamdată în secret. Pericolul e înlăturat de-acum și n'ar avea nici un rost să dea alarma, căci, datorită temperamentului ei expansiv, Madlen ar fi capabil să facă scandal, ba chiar să-l palmuiască pe Waltson.

— Să sperăm că lucrul acesta nu se va mai întâmpla, spuse nepăsător și amintindu-și că Ajax șchiopătează, trimise un argat după fierarul angajat în serviciul fermei. Și când acesta veni grăbit, o luară împreună spre grajdul lui Ajax.

— Trage-i potcoava jos, și caută să vezi dacă nucumva e împuns.

— N'as srede, sir, spuse fierarul. În brânșă mea sunt meșter destul de bun și știu precis, că Ajax nu șchiopătează din cauza potcoavei. Iar când își termină lucrul, ridică din umere nedumerit. Nu înțeleg de loc. Potcoava a fost bine așezată și nu e nici împuns.

— Dar bine, omule, atunci de ce șchiopătează? Spetit nu e. Iar dacă s'ar fi mutat vre-o vână dela locul ei, cum presupuneai dta, piciorul ar fi umflat. Dar nu e, căci vezi dta... ori în care parte a piciorului îl strâng cu mâna, calul nu se sfiște: și prin urmare vâna nu e mutată dela loc.

— Da, așa este cum spuneți Dvs. Dar cine știe... Poate calul suferă de reumatism. În tot cazul, va fi bine să-l lăsăm de-ocamdată fără potcoavă.

Petrișor exasperat. În cele din urmă însă, cu ajutorul unei sticle măritoare, descoperi în talpa copitei un ghimpe.

Nemernicul! scrâșni el, cugetându-se la Jack. Dar mult mai vinovat este Yankeul Waltson, care l'a îndemnat la astfel de ticăloșii. Și culmea tupeului! i-a servit și cognac francez. Ce canalie! Dar bine c'a dat Dumnezeu să poată prinde încă din bună vreme firul acestui complot. În câteva zile calul se va festabili complect; și pe urmă. Da, era să-i arate Yankeului de ce e capabil Ajax...

Rupse în mers o rămurea de liliac și oprindu-se lâng'o bancă așezată în apropierea unei fântăni, zâmbi mulțumit. Se așeză pe bancă, dar în același moment auzi clacsonul unui automobil.

A cosit Robert, își zise, recunoscând din sunetul clacsonului mașina tânărului miliardar. Și ridicându-se sprinten, o luă grăbit spre vila împrejmuită cu tufișuri de arbuști. Și când tânărul Williams se pregătea să urce scările de marmoră dela intrarea în vilă, Petrișor îl întâmpină:

— Bine-ai venit, Robert!

— A! Petrișor! spuse tânărul miliardar, plăcut surprins de apariția atât de subită a prietenului său. Și, strângându-i mâna cu putere, complectă: Ai hoinărit prin grădină, ce?

— Da, m'am plimbat puțin. E atât de plăcut să petreci câteva clipe în tovărășia florilor. Până sosește Madlen, vino te rog să ne plimbăm împreună.

— Dar ce, Madlen nu e acasă?

— A plecat îndată după masă la Washington. Mă mir că nu v'ați întâlnit. Spunea că va merge și pela voi. Dar poate a sosit în oraș tocmai în momentele când te pregăteai tu de plecare. Trebuie să sosească însă și ea îndată. Și, luându-l de braț, îl condu-se în grădină.

— A, ce frumos e aici! șopti tânărul Williams, oprindu-se lâng'un grup de flori.

— Zi de întâi Maiu! oftă Petrișor.

— Da, tocmai azi împlinește săptămâna de când n'ai mai venit pe la mine. De-ce? De-ce?

— N'am putut să merg, dragă Robert. De-un timp încoace grija mea s'a concentrat asupra lui Ajax, așa că...

— A, da, înțeleg; dar apropo: s'a vindecat calul?

— Încă nu. Sper însă, că în curând va putea să execute iarăși salturile minunate.

Și n'ai renunțat la hotărârea să apari pe hipodron ca jokeu?

— Nu.

— Well! Nu ți-se pare însă că prea ești robust? Un jokeu n'ar trebui să cântărească decât cincizeci, sau cel mult șazeci de kgr.

— Știu, zâmbi Petrișor. Ajax însă e un cal atât de voinic, că nu se va resimți din cauza unui plus de câteva kgr. Și te asigur că Ajax va câștiga premiul întâi.

— O crezi asta?

— Nunumai cred, dar o spun cu precizie matematică.

— Firește, în calitate de inginer nu poți admite probabilitățile.

— Paciință, dragă Robert, și te vei convinge că n'am afirmat altceva decât adevărul pur. Imi cunosc eu marfa; iar când spun că Ajax e un cal fără pereche, înseamnă că știu ce vorbesc. A! dacă m'aș putea prezenta pe hipodronul orașelor europene c'un asemenea cal, mi-s'ar oferi pentru el milioane.

— Aș fi bucuros și eu să poți obține premiul întâi. Concursul organizat din inițiativa Madlenei promise proporții grandioase. Până în prezent și-au anunțat participarea și câțiva proprietari de cai, iar spectatori vor fi atât de mulți, încât mi-e teamă, că terenul designat pentru hipodron, deși e destul de vast, cu această ocazie se va dovedi prea

mic. Inchipuște-ți... Deși suntem abia la început, căci până la data de zece Iunie mai avem aproape șase săptămâni, s'au vândut bilete în valoare de aproximativ cincizeci mii de dolari. Le-am spus ziarșilor, ca în proximele articole ce vor scrie, să anunțe publicul că venitul net ce va rezulta din concursul hippic, se va da ca ajutor pentru șomeri. Asta va face impresie bună, ce? Ș'apoi, să-l vezi pe contabilul Ritl, răsă Robert. Din ziua când a înțeles că tu vei apare pe hipodron ca jokeu, bătrânul s'a metamorfozat într'un „dynamo”. După orele de serviciu, în loc să-și odihnească oasele atacate de reumatism. Și crede-mă, face ispravă moșul. Până în prezent a vândut bilete de câteva mii. Firește, tare e zăpăcit! De câteori vine pe la mine, — și vine aproape zilnic — în totdeauna își uită câte ceva din calabalâc. Odată bastonul, altădată ploierul — după sezon — apoi ochelarii, valiz etc... Ba odată era să plece fără pălărie. E zăpăcit rău moșulica, dar tare e simpatic! Și ce să-ți mai spun? A, da, Am înțeles că fermierul Waltson a comandat dela Budapesta câțiva cai de cursă și doi jokei a căror nume figurează adeseori prin revistele de sport europene. Se vede că are miliarde destule.

— Mda, zâmbi Petrișor. În dragostea lui pățimașă pentru Madlen, și... îndemnat poate de ura ne'mpăcată ce-mi poartă așa ca din senin, căci nu știu să-i fi greșit ceva, Waltson e capabil de orice. Dar paște murgule... Poate să se frământă cât vrea.

— Nu înțeleg însă un lucru... — iartă că te întrerup — Cum a putut Madlen să-i facă lui Waltson o propunere atât de neghioabă — nu pot s'o caracterizez altfel — atâta vreme cât ea te iubește pe tine?!

— Madlen mă iubește?

— De unde o știi asta?

— Așa vorbește lumea.

Petrișor făcu un gest vag.

— Mi-e dragă, recunosc. Și nici că s'ar putea altfel. O ființă atât de bună cum e Madlen nu prea se găsește. Și s'ar putea oare să nu-mi fie dragă, când știu că ea a fost pentru mine un Mentor?! Nu, Robert. Căci dacă n'aș ține la ea, ar însemna că sunt un imbecil. Dar vai! între ceace simt eu pentru Madlen și iubirea la care faci tu aluzie, e mare deosebire. Madlen e pentru mine ca o soră bună și duioasă. Și crede-mă, m'aș simți neșpus de fericit dacă aș putea s'o iu-

besc, nu cu dragoste frățească numai, dar nu pot. Înțelegi, Robert, nu pot! De-ce? Iată enigma pe care nu sunt în stare să mi-o explic. Îți amintești poate, cum îți povesteam într-o zi despre copila ce iubisem M'a iubit și ea, nu tăgăduiesc. Dar lumea rea și ticăloșia omenească a zădărnicit unirea noastră. Eu am trecut Oceanul și am venit în America, nădăjduind că voiu putea să uit trecutul. Știu că nu mai are nici un rost să mă cuget la copila care mi-a fost nespuse de dragă, căci ea s'a măritat încă în iarnă. O deduc asta din împrejurarea că cel mai bun prieten al meu, avocatul Olteanu, despre care ți-am vorbit de multeori, în ultimele scrisori ce mi-a trimis, despre ea nu-mi mai amintește nimic. Și totuș...

Își scoase pălăria încet și offă. Vezi părul meu Robert... Când am sosit în America era încă negru, iar

acuma e alb, par'că l'ar fi nins. Voi îmi faceți complimente, spunându-mi că e frumos așa argințiu și că mă aranjează foarte bine. Crede-mă însă, părul meu n'a încărunțit așa numai... de florile mărului. Aș vrea s'o iubesc pe Madlen, dar simt că nu voiu putea să uit dragostea din trecut.

— Lucrul acesta s'a mai întâmplat și cu alții, spuse tânărul Williams înduioșat. Cu timpul ce trece însă se vor șterge și amintirile dureroase.

Petrișor clătină din cap neîncrezător.

— Nu, Robert, căci eu m'am născut într'un ceas fără noroc. Și cine știe... Poate fac parte din categoria acelor, cari nu sunt în stare să iubească decât o singură dată în viață.

Dar să nu mai vorbim despre asta, adaose el, strivind între gene câteva boabe de lacrimi. Și trezit par'că într'un vis, reluă: Până sosește Mad-

len, istorisește-mi ceva din impresiile culese în călătoriile tale.

— Le găsești interesante?

— Da. În iarnă mi-ai povestit despre o vânatoare de tigrii și cred că în timpul petrecut prin Indii ai înregistrat și alte peipeții.

— Bine, dragul meu, această dorință am să ți-o împlinesc cu plăcere; dar întâi aș vrea să-l văd pe Ajax. A slăbit mult?

— La aparență n'a slăbit de loc, dar tare e moleșit. Sper însă că în curând îl voiu putea lua iarăși la călărit.

— Iar la data de zece Iunie, complectă Robert, va executa salturile minunate pe hipodronul din Washington.

— Da, zămbi Petrișor înviorat; și, lăsându-și prietenul să treacă înainte, o luă cu pas domol spre curte.

— Va urma —

„POPORUL MEU, POPORUL MEU, CE AM GREȘIT ȚIE“.

Bazați pe cuvintele Domnului Hristos: „Și (oile) acelea mi se cade a le aduce, și va fi o turmă și un păstor“, credința și nădejdea Bisericii lui Hristos este, că, până la sfârșitul lumii, toate neamurile, chiar și Evreii se vor încreștina și încă în religiunea cea adevărată.

În Apus, unde se fac multe rugăciuni comune, publice pentru unirea în o singură Biserică a tuturor oamenilor, se fac rugăciuni de acestea și pentru încreștinarea jidovilor. În Anglia funcționează o asociație numită: „Catholic Guild of Izrael“ = „Asociația catolică pentru Evrei“.

Într'adevăr Evreii sunt, poate afară de Turci, poporul, care mai cu dinadinsul și mai cu grije se ferește, nu cumva să fie convinși fiii săi, „fiii lui Izrail“ de creștinism. Cei cari au alcătuit Talmudul și acuma cei cari îl aplică, au luat și iau toate măsurile, câte le poate cugeta mintea omenească: psihologice, disciplinare bisericesti și religioase, de rit, didactice, culturale, literare, de interes material ș. a., pentru a ridica un zid despărțitor cât mai puternic și de netrecut, între Evrei și creștini.

Scriitorul acestor șire s-a informat, prin mici anchete verbale, făcute foarte discret, printre evrei competenți și știutori, asupra preocupărilor lor religioase și a felului: cum explică și cum aplică prorocirile despre Mesia: timpul venirii Lui, originea, faptele, învățătura, viața Lui; legătura dintre biserica lui Zorovavel și Mesia, jertfele etc. Am constatat și mi s-a spus și expres, că Evreii în disciplina lor teologică și catichetică de azi, nu studiază, nu-și bat capul cu înțelesul prorocirilor lui Iacob, Moise, David, Daniil, Miheea, Malachia, Isaia, Aggheu ș. a. Ci „noi — spun ei, — ne îngrijim de aceea, să ne deosebim cât mai deplin și cât mai sensibil de creștini“. Tot rostul usanțelor, opreliștelor, poruncilor și rolului rabinerilor și a hahamilor acesta e: *osebirea de creștini*. Și Evreii se supun orbește; nu cercetează nici unul: nici bogat, nici sărac, nici învățat, nici neînvățat: studenți, intelectuali, meseriași, comer-

cianți, proprietari, nimeni din ei; că ce rațiune are din punct de vedere al adevărului vecinic, religios, aceasta osebire totală, aproape devenită ură și mândrie, orgoliu de grad superlativ, față de creștini. Îl execută prompt, cu toții, zi de zi, ceas cu ceas și chiar minută de minută. Aceasta este principala măsură și cauză, pentru care încreștinarea jidovilor nu se face, încă nu merge de loc.

Evident, că dacă s-ar face explicarea și aplicarea prorocirilor și s-ar slobozi Evreii în discuții religioase despre Mesia, în fond și obiectiv, curând ar trebui să recunoască rătăcirea lor, marea lor greșală de a nu fi primit pe Isus Hristos de Mesia, ba chiar de a-l fi răstignit pe Cruce — și deci zădărnicia de a mai aștepta venirea lui Mesia.

Ei sunt și acuma sub vraja unei himere ultranaționaliste, nedreaptă și vinovată, dar totodată și caraghioasă și odioasă. Aceasta ținută a lor apoi o motivează ei între ei și o justifică cu fel de fel de sofisme și argumentații unilaterale oarbe și lipsite de adevăr, despre cari — poate — vom mai vorbi cu altă ocaziune. Enorme pagube morale pe cari le aduce aceasta ținută rigidă și izolatoare de restul omenirii, nu le observă, nu le iau în seamă. Ei văd numai enormele căstiguri de bani, materiale, pe cari le realizează în aceasta postură. În puterea lor economică, prin care țin în mână finanțele lumii își pun toată nădejdea viitorului lor. Pe aceasta bază își clădesc ei visurile viitorului lor de „popor ales“.

Ce e drept: deoparte e imenză puterea lor internațională prin puterea finanțelor lor. Dealtăparte însă scriitorul acestor șire este convins, că acestea bogății nu lor ca națiune și religie le vor folosi, nu pe ei îi vor ridica, nu lor le vor servi, ci tot adevărului vecinic adus de Isus pe pământ, adeca creștinismului celui adevărat.

Dumnezeu așa îndreaptă evenimentele și așa va dispune la urma urmelor. El are mii și mii de căi, prin

cari să aducă și să producă aceasta. De acestea evenimente, rezultate, tocmai împotriva așteptărilor și calculelor omenești, a mai produs Dumnezeu și va mai produce. Cum se va desfășura atunci părintele Avraam, când va vedea pe strănepoții săi, acum rătăciți, cum vor alerga — pecum altădată la facerea Cortului Mărturiei, la clădirea Templului lui Solomon și la cea a Bisericii lui Zorovavel — să ofere aur, argint, bogățiile lor imense, spre ridicarea creștinismului, spre întărirea împărăției lui Isus, pe care înainte cu 1902 ani atât de zgomotos și fără milă L-au răstignit. Mare lucru; dar așa va fi..

Cornelius.

C R O N I C A

Episcopul ortodox al Aradului: † **Dr. Grigore Comșa**, pe neașteptate, după o lungă activitate ca preot-episcop și scriitor, a trecut la cele vecinice. A scris frumoase cărțuții de apologie creștină, în luptă cu sectarii.

La mormântu-i proaspăt îi spunem un creștinesc:

Dumnezeu să-l odihnească!

Colonel Șt. Zăvoianu, cunoscutul publicist și ostaș român, directorul și fondatorul ziarului „Dacia”, voind să continue editarea acestui ziar românesc și creștinesc, pe care l-a condus ani de-a rândul cu atâta vrednicie, i-s-a interzis înainte de apariție (în trei rânduri) chiar și după ce odată a fost primit „autorizația” și lucrările de tipar erau începute.

Ei bine, fiindcă acest mare „Român” și „Ostaș” — în aceste vremuri, când Francmasoneria-jidovească e culma puterii în nefericita Românie — nu poate să-și exercite dreptul sacru de-a scrie, pentru simplul motiv că are sentimente cu adevărat românești (și deci nu pe placul jidovilor); fiindcă și numele îi este așa de românesc (deci periculos), în nădejdea că astfel (asemenea evreilor dela Dimineața, Adevărul etc.) va putea să scrie „nestingherit”, prin cererea înregistrată sub nr. 24.562—1935, Domnia-Sa a cerut Ministerului de Justiție să-și schimbe numele său românesc, în numele jidovesc: *Solomon Zibstein*. Aceasta și pentru ca să înceteze odată prigoana ce de aproape doi ani s'a deslănțuit asupra sa și a Familiei sale.

Triste vremuri am ajuns, când un Român ca să-și poate exercita drepturile sale cetățenești, e nevoit a-și adopta un nume jidovesc!

Dar ce nu poate Francmasoneria?!?..

Frecvența răului, a păcătoșeniei dintre oameni, uneori ne descurajază. Avem însă și periculoasă și ocaziuni de bucurie sufletească. Pe lângă perduții în fărâdeleși și pe lângă nepăsătorii, indiferenții religioși, avem și buni, avem și creștini practicanți. Cu deosebire ne bucură faptul, când vedem că tinerii, în etatea cea mai gingașă, cea mai expusă, tinerii din libertatea cetățenească universitară dau dovadă de

trezire creștină, de fermitate în practice creștinească. Ce e drept că, deocamdată nu tinerimea română universitară este cea, care se impune atenției și se face vrednică de laudă, ci cea franceză. E însă tot în lupta creștină latină și sperăm, că nu peste mult, vom putea înregistra și la noi astfel de fapte creștinești frumoase. 17.577 studenți universitari și dela alte școli superioare s'au cuminecat la Paști a. c. în Paris, în restul Franței și în colonii toți în corpore, în afară de cei ce s'au cuminecat individual. În catedrala „Notre Dame” din Paris s'au cuminecat deodată 1100 inși. S-au servit 130 Sf. Liturghii speciale în acest scop. Iau parte la exerciții spirituale și, în fiecare Vineri întâi din lună, în biserica Școlii centrale din Paris, se cuminecă câte 200 studenți.

Acțiunea laică creștină produce aceste frumoase rezultate. Franța are și francmasoni, însă premerge și cu exemple de adevărat creștinism.

*

Este caracteristic pentru francmasoni și pentru toți cari prigonesc creștinismul „în numele libertății și de convingere”, că libertatea așa o practică, că ia cele mai strajnice măsuri față de bisericile și de preoții creștini și promovează cu bani, cu asistență militară oficială, tot ce e potrivnic creștinismului. Bisericile le închid, preoții și episcopii îi dețin, îi execută, îi exilează și împiedecă pe credincioși să-și practice convingerea religioasă prin cult dumnezeesc. Pe urmă își bat și joc de tot ce e creștinesc. În Mexico, unul dintre miniștrii guvernului francmason, câștigând niște măgari ai săi premiu la o expoziție de vite, le-a pus numele: Hristos, Maria și Pavel, iar pe copiii săi proprii i-a numit: Lenin, Lucifer și Satan.

Așa știu argumenta dușmanii bisericii lui Hristos. Așa le va fi și sfârșitul!..

*

Atâtea calamități, pagube și rele aduce războiul, încât, credem, trebuie combătut cu toate forțele și mijloacele.

Războiul mondial a costat 400 miliarde dolari, cu tot ce s'a cheltuit și cu tot ce s'a distrus. În lei: cca 66 mii de miliarde.

Cu aceasta sumă s-ar putea face următoarele lucruri folositoare, cari, în mare parte, ne lipsesc; iar pentru susținerea cărora trebuie să plătim biruri grele, pe lângă ce am cheltuit, când le-am dat existență: 1. S'ar putea cumpăra locuri de câte 5 iugăre de pământ, pe cari să se clădească, pentru fiecare din familiile existente în țările: Franța, Anglia, Statele Unite, Canada, Rusia, Germania, Australia și România câte o casă cu 260.000 Lei, cu aranjament intern în preț de 102.000 Lei. 2. Să se instituie pentru fiecare oraș din aceste țări cu cca peste 20000 locuitori, câte-o bibliotecă în valoare de 75 milioane lei și câte-o universitate de 150 milioane Lei. 3. Să se provadă două țări, cât România și Sârbia, cu tot ce au nevoie pentru un traiu modern, civilizată, creștin și cult! ca: biserici, școli, fabrici, drumuri, trenuri, drumuri de fier, gări, uzine, apaducte, case de locuit, case naționale, teatre etc.

Ăsta este războiul! Și câte vieți de părinți, copii și frați mai răpune. Și cât sânge varsă și câți schilozi și cerșetori dăruiește încă societății!

BIBLIOGRAFIE

Dr. Ioan Georgescu: Bisericile Românești. Editura «Vestitorul», Oradea, Parcul Ștefan cel Mare 8, 116 pag. 30 lei.

Birecunoscutul istoric, de curând, a dat la lumină o interesantă „anchetă” făcută între cei mai luminați fii ai neamului, asupra felului cum cred dânsii că s'ar putea face o apropiere între cele două Biserici Românești (Ortodoxă și Unită). Privind o apropiere între cele două Biserici, și răspunsurile sunt date de către bărbați ortodocși (mai mulți) și uniți (mai puțini). Cu toate acestea, este de admirat unitatea de vederi cu care cei recercați privesc în față marea problemă a apropierii celor două Biserici, care, apoi, va duce la Unire... Te mai impresionează și faptul că, în afară, de doi, toți se feresc de „orientarea Bis. Rom. spre orientul greco-slav”.

Dr. Nicolae Lupu: Religia Strămoșilor. Tip. Seminarului Teologic Blaj. 296 pag. 100 lei.

Distinsul profesor de Teologie din Blaj, în „Religia Strămoșilor” dă o foarte prețioasă contribuție istoriei care privește religia strămoșilor noștri, „din timpurile cele mai vechi, până la căderea imperiului Asaneștilor din Peninsula Balcanică (1250)”.

Studiul începe cu Religia Romanilor și a Dacilor. Se continuă cu perioada formațiunii poporului Român (creștinismul Daco-Roman), perioada năvălirilor barbare, a desbinării grecești și a slavonizării creștinismului la Români. Capitol special are apostolul Românilor: sf. Nechita Remesianul.

Ceeace în mod deosebit ridică valoarea acestei cărți documentate este obiectivitatea și lipsa de parțialitate cu care Autorul a redactat-o.

Pr. Toma Chiricuță: Cunoști tu calea? Editura „Fântâna Darurilor”, București, str. Cătuneanu 39 271 pag., 60 lei.

Pr. Toma Chiricuță, directorul revistei „Fântâna Darurilor”, este un foarte activ preot creștin, care se străduiește mult pentru suflete. Chemările către suflet, cuprinse în volumul „Cunoști tu calea?”, de asemenea nu sunt altceva decât efectul sfântărilor sale prin predicile pe cari străduia să le-a ținut fie la biserica „Zlățari”, careia slujește, fie la „radio”. Ele sunt străbătute de multă credință și dragoste, de acea citirea lor îți înviează sufletul.

I. M. Rașcu: Vibrări. Tip. „Bucovina”, Buc. III, str. Gr. Alexandrescu 4. 35 lei.

Autorul operii „La Lisieux cu sf. Tereza”, care a câștigat atâtea recenzii elogioase, în diferitele publicații religioase și literare, zilele trecute, a scos la lumină o nouă operă originală, care citindu-o, îți stărnește admirația atât de cel ce a știut să concentreze — în cele 126 pag. — atâtea poezie, Dl. I. M. R. este, fără îndoială, un mare scriitor. Criticii obiectivi i-au relevat serisul talentat, pe care noi numai acum îl cunoaștem de-a binele. Imaginația perfectă, stilul ușor și impecabil, cuvintele bine alese și frumos arânduite, etc., fac din I. M. R. unul dintre cei mai de seamă scriitori români, cu toată tăcerea cu care „presa iudeo-masonică” acopere operele lui, ca și alte opere de mare valoare.

Dr. Simeon Chișiu: Curs de meditații preoțești. Tip. sf. Vasile Bixad. Pag. 507, 60 lei.

Care, dintre cititorii noștri, nu cunoaște pe Pr. S. Chișiu? Il cunoaște, doar, atâtea lume, care-i prețuește așa de mult zelul plin de jertfă. Din acest „zelplin de jertfă” au isvorit și cele două volume de „meditații preoțești” (recenzia vol. I, vezi nr. 9 a. tr.) pe cari Sf. Sa le-a tradus într-o limbă pură după P. Choignon S. I. — cu renume mondial. Că zelul Sf. Sale este împreună cu jertfă multă, se vede de acolo că și acest volum (II) care cuprinde peste 100 de meditații este, față de mărimea și grosimea lui, extrem de eficient. Și totuși, cât de bună este hârția și tiparul! Dar conținutul! Meditațiile! Sunt neîntrecute!

Soții și fete de preot, stăruinți tare pe lângă soți ori părintele vostru, să-și comande de la Bixad ori Autor (Cluj) aceste cărți. **Iuliu Malor: Din viața vechilor creștini.** Tip. Sem. Teologic-Blaj, 20 lei.

Autorul și redactorul „Cărților bunului creștin”, în cele 190 pagini, ne dă — precum arată titlul — mai multe icoane, adesea sguduitoare, din viața primilor creștini. Făclile vii ale lui Nero, Catacombele, Temnițele, Creștinii la lei, etc., — iată câteva din subtilurile cari ne arată folosurile neprețuite pe cari le poate aduce aceasta cârtică, scrisă într'un stil poporan, dar f. curat și frumos.

Dr. Clara Iancu: Latura economică și socială a Revoluției lui Horea. Tip. „Grafița” Oradea.

Dș. Dr. Clara Iancu, este tânără colaboratoare a revistei noastre, care, zilele trecute a luat doctoratu' în Drept. Lucrarea de mai sus este chiar „teza de doctorat” a Dsule dovedindu-se a fi lucrată cu multă pricepere și bazată pe f. multe documente. De aceea o și notăm, cu cinstea cuvenită, la acest loc. Cu atât mai mult că dș. Cl. I., prin stilul și felul ei de-a scrie, promise a fi o viitoare scriitoare de talent.

Mihail P. Robu: Contribuții la consolidarea și propășirea vieții culturale-economice în spirit național. Extras din revista „Școala noastră” — Zălau. Tip. „Luceafărul”.

În această carte, care cuprinde și opt planșe mari, ce altele mai mici, d. M. P. R. dezvoltă ideologia Asociației Naționale „Confrăția Română”, cu sediul în București și cu multe ramificații în diferite județe din Țară. Idealistul Autor vrea să pună o mică pietricică la consolidarea materială și morală a României și crede că, prin „Confrăția Română” — care, de altfel, este admirabil contemplată — Țara va putea ajunge la o reînviere. De aceea, broșura de 44 pag. marf, este și un fel de manifest-chemare. Nădejile Autorului sunt frumoase și noi dorim din inimă: realizarea lor.

Dr. Ion Bălan: Rostul Asociației Preoțești, sf. Nechita al Remeriei”. Tip. Seminarului-Blaj.

Broșura defăță este un fel de proiect de statute pentru Asociația Preoților Celibatari, prelucrate pe baza altor statute aprobate pe Autoritățile bis. competente.

Noi, nu ne putem decât bucura pentru ori ce bune nizuinți spre mai bine, deci și pentru nizuințele spre mai bine ale preoților celibatari. Dorim, tinerei asociații creștere și înflorire.

Iarși, într'un mod deosebit recomandăm vechelor și nouelor noastre cititoare:
1. **Toate cărțile** apărute în editura Institutului „Presa Bună” din Iași (str. Ștefan cel Mare 5°); mai ales celea din Biblio-

teca „Presa Bună”: a) **seria istorioarelor morale** b) **seria religioasă** și c) **seria viețile sfinților.**

În afară de serie mai recomandăm foarte călduros: Ploaia de Trandafiri (minunile sf. Tereza) și Prescurtare de Istorie Sacră (pentru citit și f. ușor se poate folosi ca manual în școlile primare), iar din seria religioasă: Boabe de tămâie (nr. 4), Indrumarea la viața evlavioasă (nr. 8), Lourdes (nr. 10) și Imitațiunea lui Hristos (nr. 13). Mai bine-ar face însă toți, ca rând pe rând să-și comande foarte cărțile apărute la „Presa Bună”.

2. Toate cărțile apărute în Tipografia Seminarului Teologic din Blaj. Și aici în mod special: Orolighionul cel nou, Noul Testament, Pregătire la moarte, etc și toate cărțile din biblioteca „Bunului Creștin”.

3. Toate cărțile apărute în Tipografia Seminarului Franciscan din Hăruștii jud. Roman. Mai ales: Centenarul al VI-lea al sf. Francisc, Vieța sf. Anton, a sf. Neculai și a sf. Francisc și toate poeziile Pr. I. M. Gârleanu: Lacrimă, Viorele, Trandafiri și Flori de pe drum.

Recomandăm — de asemenea — și revista „Viața” și almanahurile cari apar în fiecare an aici, cu un conținut totdeauna f. moral și instructiv.

4. Mai recomandăm cărțile apărute la Lugoj, Gherla-Cluj, Oradea (Soc. sf. Ioan Gură de Aur) Beiuș, Sighetul Marmăției, Bixad.

Din „revistele” deja cunoscute cititorilor noștri, pomenim iarși următoarele, cărora — prin aceasta — le facem o căldă recomandare:

Blajul — Blaj.

Red. Nic. Comșa, str. Reg. Ferdinand 23, Blajul continuă să apară regulat, foarte bogat, cu articole documentat pregătite. În special „Cronica” și „bibliografia” este f. vastă și minuțioasă. Ea trece drept o adevărată revistă națională și creștină.

Cele trei Crișuri. Oradea.

Dir.-fond.: G. Bacalogiu.

Cea mai românească revistă de pe Granița de Vest a României, scrisă cu mult suflet și cald patriotizm. În fiecare număr are și multe chestii foarte frumoase.

Cuvântul Adevărului — Bixad.

Red. P. Avg. Pop O, S. B. M.

Singura revistă omiletică-pastorală din Transilvania. Foarte folositoare (aproape indispensabilă) preoților cari se ostenesc sincer în via Domnului. Aduce vești din toată lumea creștină.

Farul Nou — București.

Directori: Prof. Iosif Frollo și Dr. Nic. Popa str. Gen. Berthelot 19.

Continuă lupta cu mult curaj împotriva a tot ce fransmasonerie, în mod criminal, dar șiret; vrea să ne dea, cum este acum criminala lege a avortului; și, în fiecare număr, prin articole bine pregătite, dă îndrumări pentru o viață mai intensă-creștină. Aduce și cele mai multe și mai interesante știri din Țară și din lumea largă.

Fântâna Darurilor — București.

Red. Pr. T. Chiricuță, str. Cătuneanu 39.

Aceeași simpatică revistă creștină, redactată cu multă pricepere și stăruință în spiritul evanghelic al Mântuitorului. Colaborează mulți scriitori distinși, între cari și cunoscutul: Lascarov-Moldovanu.

Foia noastră — Cluj.

Dir. Septimiu Popa, str. Reg. Marja 36.

Foie populară, cu vederi interesante din toată lumea. Articole frumos scrise pe înțeles poporan.

Glasul strămoșesc — Cluj.

Red. Dr. Ion Banea, str. Bolinteanu 16.

Cea mai curajoasă gazetă naționalistă din Transilvania. Conduasă de un grup de tineri naționaliști — cari urăsc vorbăria goală — presară în fiecare „slovă” curentul nou care începe să stăpânească tineretul: spiritul constructiv al legiunilor tinere, nemărginită dragoste de Neam și Țară, și ceea ce este mai mult: *toate în spiritul lui Hristos.*

Hotarul — Carei, str. Pinteza Viteazul 3.

Dir. N. Trăistaru.

Este cea mai bună gazetă din Sălaj, care are trecere chiar și în județele învecinate. Se vede că Directorul ei, d. N. Trăistaru, este un conștient și inimos român. De aceea și „Hotarul” este redactat în spirit naționalist și creștinesc.

Străjerul — Oradea.

O altă revistă naționalistă, cu articole pline de suflet și avânt a tinerețului verde. Luptă pentru a introduce în viața românească spiritul constructiv: fapta reală în locul vorbărilor și făgăduințelor...

Este răspândită mai ales în județele: Bihor, Sălaj, Satu-mare.

Școala noastră — Zălau.

Red. D. Mărgineanu.

Distinsul dascăl și revizor școlar — azi inspector regional — D. Mărgineanu de ani de zile conduce, cu multă înțelepciune, cunoscuta revistă Școala noastră. În fiecare număr i-se oglindește sufletu-i frământat de o sinceră dragoste de Neam. Și, prin acestea străduinți de admirat ale Conducătorului ei, Șc. n. a ajuns să fie una dintre cele mai alese și mai bine redactate reviste pedagogice din Țară. Cu atât mai mult că, pe lângă aceasta dragoste de Neam, în Șc. n. se obsearvă și o vădită dragoste de Hristos, noi o prețuim f. mult și dorim ca lumina ce o răspândește să aducă mari foloase naționale și creștinești.

Unirea Poporului — Blaj.

Dir. Al. Lupeanu — Melin.

Cea mai bună gazetă săptămânală — pentru popor din Țară, condusă în spirit național și creștinesc.

Redactor: cunoscutul Iuliu Maior.

Lumina creștinului — Iași.

Red. Pr. A. Gabor — la „Presa Bună”.

Revistă românească, în cel mai curat spirit creștinesc.

Este organul oficial al „Apostolatului Rugăciunii” pentru România și directorul vieții asociațiilor creștinești.

Neamul Românesc — pt. popor Buc.

Fondator: N. Iorga.

Revistă românească, cu articole instructive și folositoare, multe în spirit creștinesc.

Poporul Românesc — Gara Chitila.

Revistă pentru popor, dar foarte accesibilă și intelectualilor. Poartă o admirabilă luptă împotriva presei pornografice.

Porunca Vremii — Buc. Brezoianu 11.

Dir. Ilie Rădulescu.

Ziar de luptă naționalistă și creștină, care zilnic nutrește inimile românești cu o hrană selectă și cu știri f. ciudate. Are o rubrică în care zilnic înregistrează numele evreilor cari au cerut preschimbarea numelui lor iidovesc în arhi-frumoase nume românești.

Revista mea — Cluj, str. Mico 7.

Dir. Marta D. Rădulescu.

Este aceeași revistă a cunoscutei scriitoare: Marta D. Rădulescu, căreia nu-i putem aduce decât repetate elogii. Cu atât mai mult că, spiritul naționalist creștin — care dela început i a fost farul conducător — cu fiecare număr este mai accentuat. Colaboratori distinși: Prof. Dan Rădulescu, Prof. Dr. Titus Malai, Dr. Ion Banea, Radu Gyr, Ion Moța, etc.

La Redacție au mai intrat — în ultimul timp — următoarele publicații periodice:

Ardealul — Brașov.

Dir. G. I. Gologan.

Ziar politic local, cu articole interesante.

Croitorul și moda — Buc. I.

Dir. Dionisie Neagoe.

Revistă cu îndrumări practice-profesionale, foarte folositoare pentru croitori și croitorese.

Cruciada Românismului — Buc.

Dir. Mihail Stulescu.

⊗ revistă frumoasă la înfățișare, dar plină de cea mai neagră ură. Cei ce o citesc chiar și numai odată cu obiectivitate, se îngrozesc de așa pătimăș dor de răsunare ce urmează din călcarea poruncii

fundamentale a lui Iisus: iubirea, de care — prin nenumăratele-i articole calomnioase — se face vinovată pretinsa Cruciadă a Românismului.

Gândirea — Buc.

Dr. Nichifor Crainic.

Revistă de știință și spiritualism, cu colaborări foarte prețioase, ca: Lucian Blaga, A. Crotus, Radu Gyr, M. Polihroniade, Dragoș Protopopescu, etc.

Misionarul Euharistic — Bixad.

Dir. P. Aug. Pop O. S. V. M.

Organ al Asociației Preoților Adoratori, care răspândește cu multă căldură cultul sf. Euharistii.

România creștină — Chișinău str. Reg. Ferdinand 30.

Organ al sindicatului ziaristilor creștini din Basarabia, condusă de un comitet în fruntea căruia stă marele luptător naționalist Sergiu Florescu, se conformează intru toate titlului, luptând cu un deosebit curaj pentru o Românie românească și creștină.

A deschis și o rubrică pentru discutarea problemei unirea rel. a Românilor cu Roma.

Scânteii — Gherla.

Încercări de ale elevilor, conduse cu mult suflet de inimosul director al liceului Dr. E. Precup.

Unirea — Blaj. Dir. Dr. Aug. Popa, Rev. Prof. D. Neda.

Foarte bine redactată, foie bisericească-politică lunară, care, adeseori, formează opinia preoțimei din Ardeal. În spirit național și creștinesc.

Posta Redacției și Administrației

Dăm acest număr dublu în 20 de pagini, fiindcă numărul trecut l-am dat, deși un singur număr în 24 de pagini.

Mulțumim în mod deosebit viteazului luptător din războiul de reintregire națională și temutului îndrumător în lupta naționalistă de azi, domnului General Cantacuzino Grănicerul, președintele „Totului pentru Țară”, atât pentru darul material de 300 lei trimiși ca abonament de încurajare reviste noastre, cât și — mai ales — pentru dragostea cu care ni l-a trimis.

De asemenea mulțumim și următorilor abonați, cari cu aceeași dragoste și-au achitat abonamentul:

Dra Rădila Pavelea Beclean	120 Lei
Dn'a Leontina Zaha Șeredin	120 „
Dra V. Moroiu Brașov	120 „
Bibl. Inst. Surorii de Ocrot. Iași	200 „
Dra Victoria Stoică Iași	120 „
Dna Cornelia Dragoș Șimleu	120 „
Dra Maria Radu Nușfalău	120 „
Val. Gregoriu Sima Pecei	120 „
Păr. Gavril Căvașan Sandu	120 „

